

VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE

ZA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Obsah

ÚVOD	2
SEZNAM ZKRATEK	3
I. HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V KRAJI	4
1. STRUKTURA ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024	4
1.1. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM	4
1.2. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ OBCEMI	4
1.3. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ SOUKROMÝMI SUBJEKTY	5
1.4. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ CÍRKVEMI	5
1.5. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ STÁTEM	5
2. STAV V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A ZMĚNY PROTI MINULÉMU VÝVOJI	6
2.1. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	6
2.2. ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A POVINNÁ ŠKOLNÍ DOCHÁZKA	7
2.3. STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	10
2.4. VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ V KONZERVATOŘI	15
2.5. PODPORA DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
2.6. PODPORA DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ S NÁROKEM NA POSKYTOVÁNÍ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY	18
2.7. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	19
2.8. JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	20
2.9. ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ (SVČ, ŠD, ŠK)	21
2.10. VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA MLÁDEŽ A PROPOJOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ MLÁDEŽE V RÁMCI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY SE VZDĚLÁVÁNÍM MLÁDEŽE MIMO RÁMEC VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY	23
2.11. PORADENSKÉ SLUŽBY	23
2.12. ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ A ŠKOLSKÉ SLUŽBY	25
2.13. DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ A ODBORNÝ ROZVOJ NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ VE ŠKOLSTVÍ	29
II. HODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU V KRAJI V UPLYNULÉM OBDOBÍ	31
ZÁVĚR	42

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2023/2024 je zpracována a předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, její struktura odpovídá § 4 a 5 vyhlášky MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv. Výroční zpráva za školní rok 2023/2024 svým obsahem navazuje na předchozí zprávy a zachovává kontinuitu popisu stěžejních oblastí ve školství z pohledu Zlínského kraje.

Dokument tvoří dvě části. V první je popsán stav vzdělávací soustavy v kraji ve školním roce 2023/2024 ve vybraných oblastech vzdělávání a školských služeb. Zpráva mapuje segment předškolního a základního vzdělávání, středního a vyššího odborného vzdělávání, dále oblast vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, zahrnuta je rovněž oblast základního uměleckého, zájmového a jazykového vzdělávání, popsány jsou poradenské služby a některé další školské služby a činnost vybraných školských zařízení. Kapitoly jsou doplněny daty, která se vztahují k danému školnímu roku, popř. mapují vývoj za více let. Druhá část výroční zprávy obsahuje hodnocení naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020.

SEZNAM ZKRATEK

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2020)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IDZ	Implementace dlouhodobého záměru
IKAP	Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020
IROP	Integrovaný regionální operační program
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

I. HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V KRAJI

1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2023/2024

Školy a školská zařízení zajišťují výchovu a vzdělávání, poskytují školské služby, popř. zajišťují ochrannou a ústavní výchovu. Organizace, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení, mohou být zřizovány územně samosprávnými celky (kraje, obce), církvemi, soukromými osobami nebo státem. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich vývoj v průběhu deseti let uvádí tabulka 1.

Tabulka 1: Celkový počet subjektů jednotlivých zřizovatelů (k 1. 9. daného roku)

Zřizovatel	Počet subjektů									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zlínský kraj	100	100	99	99	99	99	99	99	99	99
Obec	457	457	457	456	454	451	451	449	448	446
Stát	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Soukromý subjekt	35	38	37	39	43	43	43	47	48	49
Církev	7	7	7	7	8	8	8	8	8	8
Celkem	603	606	604	605	608	605	605	607	607	606

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že na území kraje v průběhu desetiletí klesl počet školských organizací zřizovaných krajem, obcemi a státem (z 561 na 549), naopak vzrostl počet subjektů ostatních zřizovatelů (ze 42 na 57).

1.1. Školy a školská zařízení zřizovaná krajem

V příspěvkových organizacích zřizovaných Zlínským krajem je zajišťováno střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. Většina krajských školských příspěvkových organizací sdružuje v rámci jednoho právního subjektu různé druhy škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2023 zřizoval Zlínský kraj celkem 99 příspěvkových organizací, v tom:

- 46 středních škol, z toho součástí 8 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- 1 konzervatoř,
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 12 dětských domovů, z toho součástí 3 subjektů je zároveň škola/školy,
- 20 základních uměleckých škol,
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu,
- 1 plaveckou školu.

Počet organizací se meziročně nezměnil.

1.2. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi

Obce ve Zlínském kraji, které zřizují většinu základních a mateřských škol, zřizovaly k 1. 9. 2023 celkem 446 organizací, v tom:

- 226 základních škol, z toho je 129 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 100 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu a 1 subjekt sdružuje mateřskou, základní a střední školu,

- 194 mateřských škol (samostatné subjekty),
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol,
- 21 středisek volného času,
- 3 školní jídelny (samostatné subjekty),
- 1 plaveckou školu.

V průběhu školního roku 2023/2024 (od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024) byly realizovány tyto změny:

S účinností od 1. 1. 2024

- Odštěpení: Základní škola T. G. Masaryka Horní Bečva a Mateřská škola Horní Bečva
- Odštěpení: Základní škola Prostřední Bečva a Mateřská škola Prostřední Bečva

S účinností od 1. 9. 2024

- Sloučení: Základní školy Horní Němčí, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace a Mateřské školy Horní Němčí, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace – nový název: Základní škola a Mateřská škola Horní Němčí, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace
- Sloučení: Základní školy Liptál, okres Vsetín a Mateřské školy Liptál, okres Vsetín – nový název: Základní škola a Mateřská škola Liptál

1.3. Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji zřizovaly k 1. 9. 2023 následující školy a školská zařízení:

- 13 samostatných mateřských škol,
- 10 základních škol, z toho 3 subjekty sdružují základní a mateřskou školu,
- 14 středních škol (bez SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o., která má sídlo v jiném kraji), z toho součástí jednoho subjektu je zároveň vyšší odborná škola, součástí dvou subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky a součástí jednoho subjektu je středisko praktického vyučování, součástí dvou subjektů je mateřská a základní škola,
- 1 samostatnou vyšší odbornou školu (samostatný subjekt), další VOŠ je součástí SŠ,
- 1 středisko praktického vyučování (samostatný subjekt),
- 1 středisko výchovné péče (samostatný subjekt),
- 7 základních uměleckých škol,
- 1 středisko volného času,
- 1 školní jídelna (samostatný subjekt).

V průběhu školního roku 2023/2024 (od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024) byly realizovány s účinností od 1. 9. 2024 tyto změny v počtu školských soukromých subjektů:

- Vznik nové právnické osoby Základní škola Erazim 8,
- vznik nové právnické osoby Zřetel – zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, s.r.o.,
- změna názvu právnické osoby JINOTAJ, mateřská škola a základní škola Zlín, s.r.o. (zápis nové MŠ).

1.4. Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi

K 1. 9. 2023 církve zřizovaly ve Zlínském kraji celkem 8 subjektů:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu,
- 4 střední školy, z toho 2 gymnázia a 2 střední odborné školy; součástí všech čtyř církevních středních škol je také středisko volného času.

1.5. Školy a školská zařízení zřizovaná státem

- K 1. 9. 2023 zřizovaly ústřední státní orgány (ministerstva) ve Zlínském kraji celkem 4 subjekty, jejich počet se meziročně neměnil:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřizovalo dvě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené,
- Ministerstvo vnitra ČR zřizovalo jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1. Předškolní vzdělávání

První etapu celoživotního učení představuje předškolní vzdělávání. Počáteční stupeň veřejného vzdělávání je zajišťován mateřskými školami. Mateřská škola je legislativně zakotvena v rámci vzdělávací soustavy jako druh školy.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Činnost mateřské školy vykonávají právnické osoby. Zřizovateli mateřských škol může být kraj, obec, ministerstvo, registrovaná církev a náboženská společnost nebo jiná právnická nebo fyzická osoba. Naprostou většinu běžných mateřských škol ve Zlínském kraji zřizují obce jako své příspěvkové organizace. Soukromí zřizovatelé volí při zřizování škol formu společnosti s ručením omezeným, obecně prospěšné společnosti nebo školské právnické osoby dle školského zákona.

Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem, krajem a obcí je poskytováno za úplaty, která je příjmem právnické osoby. Pouze dětem, které plní povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole, je až do doby jejich nástupu do základní školy předškolní vzdělávání poskytováno zdarma.

Zápis k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2024/2025 se konal v období od 2. května do 16. května 2024. Zákonem č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, byl zaveden institut „zvláštního zápisu“, určený výhradně cizincům dle § 1 odst. 1 tohoto zákona. Stejně jako v minulém školním roce bylo pořádání tzv. zvláštního zápisu do mateřských škol pro děti s dočasnou ochranou dobrovolné. O konání zvláštního zápisu rozhodoval ředitel školy po dohodě se zřizovatelem. Pokud se zvláštní zápis ve škole uskutečnil, musel jej ředitel školy vyhlásit nejpozději spolu s vyhlášením běžného zápisu podle školského zákona.

Mateřské školy

Celková kapacita mateřských škol ve Zlínském kraji je dostatečná, jednotlivým mateřským školám obvykle umožňuje přijímat i děti, které nemají právní nárok na přijetí (tj. děti mladší 3 let nebo děti z nespádové oblasti mateřské školy). Nedostatečná kapacita pro děti s právem přednostního přijetí (tj. děti ve věku 3 a více let ze spádového obvodu mateřské školy) se objevuje pouze lokálně a je řešena na úrovni obcí.

Z důvodu zajištění dostatečného počtu míst v mateřských školách v jednotlivých obcích Zlínského kraje docházelo ke zvyšování kapacity některých stávajících mateřských škol. V rámci privátního sektoru zahájila ve školním roce 2023/2024 činnost 1 nová mateřská škola v Ostrožské Nové Vsi.

Tabulka 2: Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2023

Okres	Obec		Soukromník	Církev	Kraj	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ				
Kroměříž	48	16	1	0	2	67
Uherské Hradiště	44	31	3	0	2	80
Vsetín	49	22	5	0	2	78
Zlín	53	32	9	1	1	96
Celkem	194	101	18	1	7	321

Počet dětí v mateřských školách

K 30. 9. 2023 bylo v mateřských školách zřizovaných obcemi zapsáno celkem 19 220 dětí, což je o 269 dětí méně, než bylo zapsáno ve školním roce 2022/2023.

Soukromé mateřské školy navštěvovalo ve školním roce 2023/2024 celkem 603 dětí, což je o 8 dětí více než ve školním roce 2022/2023.

Celkový počet dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách všech zřizovatelů (obec, kraj, soukromník a církev) ve Zlínském kraji k 30. 9. 2023 byl 19 951 dětí, což je o 256 dětí méně než k 30. 9. 2022. Z tohoto celkového počtu dětí plnilo povinnost předškolního vzdělávání celkem 7 191 dětí. Dalších 108 dětí tuto povinnost plnilo dle rozhodnutí jejich zákonných zástupců způsobem individuálního vzdělávání.

Tabulka 3: Věkové složení dětí v mateřských školách všech zřizovatelů ve Zlínském kraji k 30. 9. daného školního roku

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3-4 let	Děti 4-5 let	Děti 5-6 let	Děti starší než 6 let	Celkem
2013-2014	2 078	5 002	5 653	6 164	1 454	20 351
2014-2015	2 275	5 108	5 708	5 857	1 347	20 295
2015-2016	2 582	4 811	5 607	5 926	1 313	20 239
2016-2017	2 710	4 914	5 235	5 719	1 356	19 934
2017-2018	2 923	4 857	5 334	5 415	1 326	19 855
2018-2019	2 810	5 108	5 160	5 465	1 343	19 886
2019-2020	2 737	5 152	5 429	5 258	1 395	19 971
2020-2021	2 139	5 150	5 469	5 642	1 301	19 701
2021-2022	2 000	5 170	5 579	5 661	1 416	19 826
2022-2023	2 017	5 146	5 690	5 959	1 395	20 207
2023-2024	2 166	5 078	5 516	5 897	1 294	19 951

Počet dětí v mateřských školách se již v průběhu školního roku 2023/2024 nenavyšoval o děti příchozí z Ukrajiny (dle zákona č. 67/2022 Sb., o opatření v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny). Vzhledem k této skutečnosti došlo k celkovému snížení počtu dětí v mateřských školách.

Ve školním roce 2023/2024 Krajský úřad řešil celkem 10 odvolání proti nepřijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole.

2.2. Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání a povinná školní docházka představuje další stupeň veřejného vzdělávání. V rámci legislativy je základní škola ukotvena jako druh školy. K 1. 9. 2023 vykonávalo činnost základní školy ve Zlínském kraji celkem 242 subjektů. Z toho bylo 226 zřizováno obcí, 4 církví a 12 soukromníkem. Změny

v počtech základních škol, které nastaly během školního roku 2023/2024, jsou podrobně popsány v kapitole 1.

V souladu se školským zákonem je možno zřídit i základní školu, která nemá všechny ročníky. Ve školním roce 2023/2024 vykonávalo činnost základní školy s ročníky pouze prvního stupně 99 škol, a z tohoto počtu bylo 74 škol tzv. málotřídních. Za málotřídní považujeme školu, ve které jsou žáci z více ročníků spojeni do jedné třídy z důvodu velmi nízkého počtu žáků v jednotlivých ročnících.

Škol s ročníky prvního i druhého stupně bylo 143. Z tohoto počtu bylo 7 škol nuceno spojovat na prvním stupni žáky z více ročníků do jedné třídy, a to z důvodu nízkého průměrného počtu žáků na třídu.

Více o struktuře základních škol zřizovatelů obec, církev a soukromník ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka. Údaje v ní jsou platné k 1. 9. 2023.

Tabulka 4: Struktura základních škol k 1. 9. 2023

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	226	97	66	31	129	3	126
Soukromé	12	2	2	0	10	4	6
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	242	99	68	31	143	7	136

V tomto školním roce došlo ke snížení celkového počtu žáků v základních školách, a to o 401.

K nárůstu počtu žáků došlo pouze na prvním stupni, zde bylo o 588 žáků více, naopak na druhém stupni došlo ke snížení počtu žáků o 872.

Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulce P1 v Příloze.

Přípravné třídy

V tomto školním roce i nadále rostl zájem o vzdělávání dětí v přípravných třídách. Se souhlasem KÚZK bylo při základních školách zřizovaných obcemi otevřeno 21 přípravných tříd. Vzdělávalo se v nich 257 dětí v povinném předškolním vzdělávání, což bylo o 100 více ve srovnání s rokem předcházejícím. Ve školním roce 2023/2024 byly přípravné třídy otevřeny v těchto základních školách:

- Základní škola Liptál, okres Vsetín
- Základní škola a mateřská škola Hutisko-Solanec, příspěvková organizace
- Základní škola Brumov-Bylnice, okres Zlín
- Základní škola Vsetín, Luh 1544, příspěvková organizace
- Základní škola Slavičín – Vlára
- Základní škola a Mateřská škola Pozdětchov, okres Vsetín
- Základní škola Bratrství Čechů a Slováků, Bystřice pod Hostýnem, Pod Zábřehem 1100, okres Kroměříž, příspěvková organizace
- Základní škola a Mateřská škola Počenice-Tetětice, okres Kroměříž
- Základní škola Videčská, Rožnov p. R., příspěvková organizace
- Základní škola Huslenky, okres Vsetín
- Základní škola a Mateřská škola Březolupy, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace
- Základní škola a Mateřská škola Na Výsluní, Uherský Brod, příspěvková organizace
- Základní škola Valašské Klobouky
- 3. Základní škola Holešov
- Základní škola Lešná, okres Vsetín
- Základní škola a Mateřská škola Bílovice, okres Uherské Hradiště

- Základní škola a Mateřská škola Želechovice nad Dřevnicí, příspěvková organizace
- Základní škola a mateřská škola Žeranovice
- Základní škola a Mateřská škola Suchá Loz, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace
- Základní a Mateřská škola Vlčnov, příspěvková organizace

Vzdělávání v základních školách

Ve školním roce 2023/2024 byl průběh výuky stále ovlivněn konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ale již nedocházelo k tak vysokému nárůstu počtu žáků s dočasnou ochranou.

Novelou zákona č. 454/2023 Sb., kterým byl upraven a doplněn zákon č. 67/2022 Sb. označovaný jako Lex Ukrajina, došlo k prodloužení dočasné ochrany do 31. 3. 2025 a návazně prodloužení platnosti všech pravidel obsažených v Lex Ukrajina pro oblast regionálního školství až do 31. 8. 2025.

Stejně jako v minulém školním roce bylo pořádání tzv. zvláštního zápisu do prvních tříd základních škol pro děti s dočasnou ochranou dobrovolné. O konání zvláštního zápisu rozhodoval ředitel školy po dohodě se zřizovatelem. Pokud se zvláštní zápis ve škole uskutečnil, musel jej ředitel školy vyhlásit nejpozději spolu s vyhlášením běžného zápisu podle školského zákona.

Automaticky ze zákona tedy došlo mimo jiné k prodloužení platnosti rozhodnutí příslušného správního orgánu ve věci zvýšení nejvyššího povoleného počtu dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení provedeného podle Lex Ukrajina.

V tomto školním roce již neprobíhala mimořádná šetření MŠMT s cílem zjistit některé podstatné údaje ze situace ve školství.

Z dlouhodobého sledování výuky v základních školách Zlínského kraje je možno zaznamenat:

Ve všech základních školách se jako první cizí jazyk vyučovala angličtina. Jako povinný druhý cizí jazyk to byla nejčastěji němčina (více než 11 400 žáků), dále pak ruština (více než 3 100 žáků), španělština a francouzština. V nepatrném množství se objevily i jiné jazyky.

Základní škola Zlín, Kvítková 4338, má povolení MŠMT k výuce vybraných předmětů v jazyce anglickém a německém. V této škole byly vybrané předměty na prvním stupni vyučovány v jazyce anglickém, na druhém stupni pak ve všech ročnících v jazyce německém.

Pokračovalo vzdělávání mimořádně nadaných žáků, a to v Základní škole Zlín, tř. Svobody 868, Zlín-Malenovice. Výuka pro tuto skupinu žáků zde probíhá již od školního roku 2007/2008.

Počet žáků vzdělávaných podle § 41 školského zákona (individuální vzdělávání) se v tomto školním roce snížil a to na 902, což je o 37 méně ve srovnání s rokem předcházejícím. Nejvíce žáků (669) vykazovala opět škola s názvem Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová, která se na tento způsob vzdělávání již řadu let specializuje.

Mírně narostl i počet žáků, kteří plní povinnou školní docházku mimo území ČR podle § 38 školského zákona. V tomto školním roce byl jejich počet 624, což je ve srovnání s rokem předcházejícím o 13 více. Velkou část opět tvořili žáci ze Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová, kde takových žáků bylo 263.

Po určitých ročnících základní školy mohou žáci pokračovat v základním vzdělávání na víceletých gymnáziích nebo víceletých oborech vzdělávání v konzervatořích. Ve sledovaném období odešlo ze základních škol na střední školy celkem 389 žáků, z toho 312 žáků na osmiletá gymnázia. Bylo to o 22 žáků méně než v roce předcházejícím.

2.3. Střední vzdělávání

Oborová nabídka ve Zlínském kraji je z dlouhodobého hlediska stabilní a zahrnuje velké množství oborů. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 26 (tj. 84 %). V této nabídce nejsou zastoupeny pouze tyto skupiny oborů: 21 – Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 61 – Filozofie, teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění. Absolventům základních škol je tak nabízena široká škála oborů pro následné uplatnění na trhu práce. Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia.

Ve školním roce 2023/2024 se žáci vzdělávali v celkem 122 oborech středního vzdělání a 2 oborech vzdělání v konzervatoři. Aktuální vzdělávací nabídka středních a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji je každoročně zveřejňována na Informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje ZKOLA v elektronické publikaci Kam na školu ve Zlínském kraji.

V níže uvedené tabulce je uveden přehled oborů dle kategorie dosaženého vzdělání aktivně zařazených do vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji.

Tabulka 5: Obory vzdělání dle kategorie dosaženého vzdělání vyučované ve Zlínském kraji ve středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2023/2024

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet oborů*	Celkem žáků	Absolventi 2022/2023	1. ročník 2023/2024
Konzervatoř – skupina oborů P	6	1	2	182	28	29
Gymnázia – skupina oborů K	4,6,8	16	4	7 532	1 375	1 573
SŠ – skupina oborů M – DFV	4	42	38	10 543	1979	2 891
SŠ – skupina oborů M – OFV	2,4,5	8	7	334	112	127
SŠ – skupina oborů L0 – DFV	4	19	17	2 451	421	694
SŠ – skupina oborů L0 – OFV	5	1	1	2	2	0
SŠ – skupina oborů L – nástavbové studium – DFV	2	19	10	652	181	364
SŠ – skupina oborů L – nástavbové studium – OFV	2,3	6	1	200	22	79
SŠ – skupina oborů H – DFV	3	31	39	4 669	1 178	1 776
SŠ – skupina oborů H – OFV	2,3	3	4	152	74	52
SŠ, OU – skupina oborů E – DFV	2,3	9	11	370	95	144
SŠ, Praktické školy – skupina oborů C	1,2	9	2	75	20	47

* Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Uvedený počet oborů může být lehce zkreslen, jelikož některý z nich má už jen absolventy.

2.3.1. Střední školy

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2023/2024 probíhala výuka celkem v 74 středních školách, z toho je 52 škol zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 15 škol zřizovaných soukromým zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s.r.o. v Karvině s detašovaným pracovištěm Zlín), 4 školy církevní, 2 školy zřizované státem, 1 škola zřizovaná obcí.

Od 1. 9. 2023 bylo u soukromé školy ORBIS, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola, s.r.o. (se sídlem ve Zlíně) převedeno odloučené pracoviště střední školy v Uherském Hradišti na právní subjekt Academic School, Mateřská škola a základní škola, s.r.o. a v rejstříku škol a školských zařízení byla zapsána Academic School, Mateřská škola, základní škola a střední škola, s.r.o. (se sídlem v Uherském Hradišti).

V souvislosti se zápisem činnosti vyšší odborné školy u Střední školy průmyslové, hotelové a zdravotnické Uherské Hradiště došlo od 1. 9. 2023 ke změně názvu této právnické osoby na Střední škola průmyslová, hotelová, zdravotnická a Vyšší odborná škola Uherské Hradiště.

Pro úplnost jsou do statistického zjišťování ve školním roce 2023/2024 opět zahrnuty také Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454 a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2023/2024 poskytovaly střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatelé: kraj, soukromí zřizovatelé, církev, stát a obec.

Celkový přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 6: Celkové počty žáků ve středních školách a konzervatoři ve Zlínském kraji – všichni zřizovatelé a všechny formy vzdělávání

	Kraj	Soukromník	Církev	Obec	Stát	Celkem
Žáci celkem 2023/2024	22 053	3 312	1 108	120	569	27 162
Absolventi 2022/2023	4 468	621	253	12	133	5 487
1. ročník 2023/2024	6 207	1 082	301	30	156	7 776

Rozhodující podíl v poskytovaném vzdělávání ve středních školách má Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tato skutečnost je dlouhodobě stabilní a neměnná.

V porovnání s předcházejícím školním rokem došlo k nárůstu celkového počtu žáků, a to o 1 050. Ve školním roce 2023/2024 se ve středních školách vzdělávalo celkem 27 162 žáků, ve školním roce 2022/2023 byl celkový počet žáků 26 112 (včetně Vyšší policejní školy a Střední policejní školy MV v Holešově, Mateřské školy, základní školy a střední školy pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454 a Střední odborné školy ochrany osob a majetku s.r.o.).

Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání

Z celkového počtu všech žáků, kteří se vzdělávali ve středních školách na území Zlínského kraje, představovali žáci denního studia 97,5 %, pouze 2,5 % žáků se vzdělávalo v ostatních formách vzdělávání.

Ve srovnání s minulým školním rokem došlo v denní formě vzdělávání k nárůstu o 1 069 žáků, v ostatních formách byl zaznamenán pokles o 19 žáků.

Tabulka 7: Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce rozdíl mezi školním rokem 2023/2024 a 2022/2023)

Počet žáků celkem					
27 162 (+1 050)					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
26 474 (+1 069)				688 (-19)	
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
21 178 (+781)	5 039 (+291)	75 (+1)	182 (-4)	536 (-33)	152 (+14)
bez NS				bez NS	
20 526 (+768)				336 (-35)	
NS	652 (+13)			NS	
				200 (+2)	

Pozn.: Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů.

Vývoj počtu žáků denního studia ve středních školách ve Zlínském kraji

Ve školním roce 2023/2024 se v denní formě vzdělávalo celkem 26 474 žáků (nárůst o 1 069 žáků).

Tabulka 8: Celkové počty žáků v denní formě vzdělávání ve SŠ a konzervatoři (všichni zřizovatelé)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků							
		2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
		23 046	22 979	23 029	23 067	23 500	24 031	25 405	26 474
Gymnázia	celkem	7 155	7 192	7 252	7 280	7 282	7 348	7 421	7 532
Ostatní střední školy	M, L0 – s maturitní zkouškou (bez NS)	10 531	10 629	10 668	10 584	10 861	11 246	12 337	12 994
	L5 – nástavbové studium	606	575	542	513	558	634	639	652
	H, E – obory s výučním listem	4 518	4 341	4 325	4 439	4 539	4 541	4 748	5 039
	C – střední vzdělávání	63	63	57	67	75	74	74	75
Konzervatoř	P – šestileté	173	179	185	184	185	188	186	182
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		18 465	18 575	18 647	18 561	18 886	19 416	20 583	21 360
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		4 581	4 404	4 382	4 506	4 614	4 615	4 822	5 114
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	20 183	20 110	20 116	20 173	20 465	20 750	21 185	21 976
	soukromý subjekt	2 041	2 027	2 052	2 006	2 119	2 302	2 627	2 881
	církev	822	842	861	888	916	979	1 031	1 048
	stát	-	-	-	-	-	-	562	569

Pozn.: v období od školního roku 2016/2017 do školního roku 2021/2022 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Ostatní formy středního vzdělávání

Ostatní formy vzdělávání (OFV) jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání. Ve Zlínském kraji se vzdělávají žáci v dálkové, distanční a kombinované formě vzdělávání.

Tabulka 9: Přehled počtu žáků v OFV k 30. 9. 2023

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou – obory M	280	0	21	33	334
SV s maturitou – obory L (včetně NS)	202	0	0	0	202
SV s výučním listem – obory H	100	0	0	52	152
Celkem	582	0	21	85	688

Ve srovnání s minulým školním rokem poklesl počet žáků v ostatních formách vzdělávání o 19, tj. o 2,7 %.

Ve skupině oborů kategorie M došlo k poklesu o 35 žáků (9,5 %), naopak nárůst počtu žáků byl ve skupině L (vč. nástavby) o 2 žáky (1 %) a ve skupině H o 14 žáků (10,1 %).

Nástavbové studium

Celkový počet všech žáků v nástavbovém studiu byl 852 (všechny formy vzdělávání). Největší převahu měla skupina oborů 64 – Podnikání v oborech, odvětví, v níž se vzdělávalo 661 žáků (ve všech formách).

Tabulka 10: Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2023/2024

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	481	17	0	0	498
Soukromý zřizovatel	148	183	0	0	331
Církev	15	0	0	0	15
Stát	8	0	0	0	8
Celkem	652	200	0	0	852
Kroměříž	119	43	0	0	162
Uherské Hradiště	209	111	0	0	320
Vsetín	161	13	0	0	174
Zlín	163	33	0	0	196
Celkem	652	200	0	0	852

Podpora řemesel v odborném školství

Systém „Podpory řemesel v odborném školství“ představuje významný nástroj, jak motivovat žáky a jejich rodiče ke zvýšení zájmu o řemeslné obory. Tento projekt byl ve Zlínském kraji zahájen v roce 2007 a dále úspěšně pokračuje. Realizace projektu je rovněž jedním z opatření, kterým Zlínský kraj reaguje na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na Informačním a vzdělávacím portálu Zlínského kraje ZKOLA.

Počet podporovaných oborů se aktualizuje a reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu.

Obory poskytující střední vzdělání s výučním listem zařazené do systému „Podpora řemesel v odborném školství“:

- Skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba
 - 23-51-H/01 Strojní mechanik
 - 23-52-H/01 Nástrojař
 - 23-55-H/01 Klempíř
 - 23-55-H/02 Karosář
 - 23-56-H/01 Obráběč kovů
- Skupina 28 – Technická chemie a chemie silikátů
 - 28-58-H/01 Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla (zařazen od 1. 9. 2008)
 - 28-52-H/01 Chemik (zařazen od 1. 9. 2015)
- Skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie
 - 29-56-H/01 Řezník-uzenář (zařazen od 1. 9. 2009)
 - 29-53-H/01 Pekař (zařazen od 1. 9. 2014)
- Skupina 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
 - 32-54-H/01 Výrobce obuvi (zařazen od 1. 9. 2010)
- Skupina 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
 - 33-56-H/01 Truhlář (zařazen od 1. 9. 2018)
- Skupina 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie
 - 34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích (zařazen od 1. 9. 2018)

- 34-57-H/01 Knihař (zařazen od 1. 9. 2018)
- Skupina 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie
 - 36-52-H/01 Instalatér
 - 36-59-H/01 Podlahář
 - 36-64-H/01 Tesař
 - 36-67-H/01 Zedník
- Skupina 39 – Speciální a interdisciplinární obory
 - 39-41-H/01 Malíř a lakýrník
- Skupina 41 – Zemědělství a lesnictví
 - 41-51-H/01 Zemědělec-farmář (zařazen od 1. 9. 2013)

Od roku 2007 byly v projektu zapojeny pouze střední školy zřizované ZK, později byl systém otevřen i pro soukromé školy, které mají žáky v podporovaných učebních oborech. Ve školním roce 2023/2024 se do systému zapojily níže uvedené střední školy.

Školy zřizované Zlínským krajem:

- Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín,
- Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín,
- Střední průmyslová škola Otrokovice,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Kroměříž,
- Střední škola nábytkářská a obchodní Bystřice pod Hostýnem,
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město,
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod,
- Střední odborné učiliště Uherský Brod,
- Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí,
- Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín,
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí,
- Střední odborné učiliště Valašské Klobouky,
- Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední škola hotelová a služeb Kroměříž.

Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí ve školním roce 2023/2024 nevykazovala v oboru 28-58-H/01 Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla žádné žáky. Obor byl do její vzdělávací nabídky zařazen v rámci systému L0 a H jako tzv. doplňující obor vzdělání s výučním listem k maturitnímu oboru vzdělání 82-51-L/05 Uměleckořemeslné zpracování skla.

Školy zřizované soukromým zřizovatelem:

- MESIT střední škola, o.p.s. (Uherské Hradiště),
- Střední škola letecká, s.r.o. (Kunovice).

ORBIS, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola, s.r.o. nevykazovala ve školním roce 2023/2024 v podporovaných oborech žádné žáky a tyto obory již nejsou v její vzdělávací nabídce.

Obdobně Střední škola služeb, s.r.o. nemá v podporovaném oboru vzdělání 29-56-H/01 Řezník-uzenář žádné žáky.

Ve Zlínském kraji bylo do tohoto projektu ve školním roce 2023/2024 začleněno celkem 1 464 žáků (včetně soukromých škol) a celkem bylo vyplaceno 4 278 200 Kč.

2.3.2. Příjímání řízení

Ve školním roce 2023/2024, v souladu se změnou právních předpisů, došlo k digitalizaci procesu přijímacího řízení do středních škol.

Pro první kolo přijímacího řízení uchazeč mohl nově podat přihlášku nejvýše do 3 oborů středního vzdělání bez talentové zkoušky a do 2 oborů s talentovou zkouškou, přičemž obory se v přihlášce řadily dle jeho preferencí. U oborů s talentovou zkouškou zůstal termín pro odevzdání přihlášky do 1. kola přijímacího řízení 30. listopadu; v případě ostatních oborů se nově přihlášky podávaly v období od 1. února do 20. února.

V přijímacím řízení se do oborů vzdělání s maturitní zkouškou (včetně oboru Gymnázium se sportovní přípravou) konala jednotná zkouška z českého jazyka a literatury a z matematiky a její aplikace, a to ve všech formách vzdělávání, s výjimkou oborů zkráceného studia a oborů vzdělání skupiny oborů 82 Umění a užité umění. Ředitel školy mohl stanovit také školní přijímací zkoušku.

Pro 1. kolo přijímacího řízení bylo ve školním roce 2023/2024 podáno celkem 20 478 přihlášek do denní formy a 197 přihlášek do ostatních forem vzdělávání (bez nástavbového a zkráceného studia, všichni žizizovatelé). Do nástavbového studia všech forem bylo podáno 785 přihlášek a do zkráceného studia to bylo celkem 218 přihlášek. V 1. kole přijímacího řízení ve všech formách vzdělávání ve středních školách všech žizizovatelů činil celkový počet přihlášek 21 678 (zdroj dat CERMAT – počty přihlášek podle priority k datu 5. 3. 2024).

Oblast středního vzdělávání představuje důležitý a specifický kontext pomoci a podpory ukrajinským žákům, kteří pobývají v České republice v souvislosti s uprchlickou krizí v důsledku válečné agrese Ruské federace na Ukrajině.

Ukrajinskí žáci a studenti, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana, mohli být přijímáni a zařazováni do probíhajícího 1. ročníku nebo vyšších ročníků středního vzdělávání. Přijímací řízení bylo realizováno v souladu se zákonem č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Ve středních školách a konzervatořích se ve školním roce 2023/2024 vzdělávalo celkem 294 žáků z Ukrajiny, z toho azylantů bylo 231.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích

Vyšší odborné školy

Ve školním roce 2023/2024 v kraji působilo 11 vyšších odborných škol, z toho je 8 škol žizizovaných krajem, 2 soukromým žizizovatelem a 1 žizizovaná státem, která však není do sledovaných statistik započítána.

Od 1. 9. 2023 byla do rejstříku škol a školských zařízení nově zapsána vyšší odborná škola při Střední škole průmyslové, hotelové a zdravotnické Uherské Hradiště, která má akreditován zdravotnický obor Diplomovaná všeobecná sestra (nový název příspěvkové organizace je Střední škola průmyslová, hotelová, zdravotnická a Vyšší odborná škola Uherské Hradiště).

Ve sledovaném období studovalo ve VOŠ celkem 653 studentů, což je ve srovnání s minulým školním rokem o 55 studentů více. Největší zájem je o obory zdravotnické (v denní i kombinované formě vzdělávání), obory zaměřené na předškolní a mimoškolní pedagogiku, sociální pedagogiku, a také o ekonomiku a administrativu. Vzdělávací nabídka vyššího odborného vzdělávání zahrnovala ve sledovaném období celkem 13 akreditovaných vzdělávacích programů.

V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

Tabulka 11: Přehled studentů jednotlivých skupin oborů VOŠ, školy všech zřizovatelů, školní rok 2023/2024

Název skupiny oborů	Počet vzdělávacích programů	Počet studentů
53 Zdravotnictví	2	264
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	2	150
63 Ekonomika a administrativa	2	87
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1	62
82 Umění a užité umění	4	57
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1	28
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	1	5
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1	0

Ke studiu ve VOŠ v denní formě vzdělávání nastoupilo do 1. ročníku celkem 237 studentů, což je oproti minulému školnímu roku o 35 studentů více, v ostatních formách studia nastoupilo do 1. ročníku 98 studentů (nárůst 63 studentů). V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve vyšší odborné škole studoval 1 student.

Ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických zřizovaných Zlínským krajem (Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín; Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín) byla nadále již osmým rokem realizována stipendijní podpora studentů denního studia oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra. Dále se druhým rokem také uskutečňovala stipendijní podpora ve zdravotnickém oboru denní formy vzdělávání Diplomovaná dětská sestra ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín. Účelem těchto stipendií je podporovat zdravotnické povolání a motivovat mladé lidi ke studiu zdravotnického oboru, jehož absolventi jsou připraveni přímo nastoupit do nemocniční praxe.

Ve školním roce 2023/2024 bylo celkem vyplaceno 186 000 Kč ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín, což představuje 124 stipendijních dávek po 1 500 Kč za letní a zimní období (z toho v zimním období 63 studentů oboru Diplomovaná všeobecná sestra a 6 studentů oboru Diplomovaná dětská sestra; v letním období 50 studentů oboru Diplomovaná všeobecná sestra a 5 studentů oboru Diplomovaná dětská sestra). V Masarykově gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín bylo celkem vyplaceno za letní a zimní období 39 prospěchových stipendií po 1 500 Kč v celkové výši 58 500 Kč studentům oboru Diplomovaná všeobecná sestra (z toho v zimním období obdrželo prospěchové stipendium 20 studentů, v letním období získalo stipendijní dávky 19 studentů).

Konzervatoře

Ve školním roce 2023/2024 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je zajišťováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Celkový počet žáků konzervatoře je relativně stabilní, vývoj ve vyučovaných oborech vykazuje minimální meziroční změny. Ve sledovaném období se v konzervatoři vzdělávalo celkem 182 žáků. Do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 29 žáků, což je o 1 žáka více. Absolventů konzervatoře bylo v porovnání s předcházejícím obdobím o 6 více.

2.5. Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a mimořádně nadaných

Zlínský kraj zřizuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mateřské, základní a střední školy samostatně zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, tj. určené pro žáky s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem.

2.5.1. Mateřské školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Ve Zlínském kraji z osmi mateřských škol samostatně zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona ve školním roce 2023/2024 sedm zřizuje kraj a jedna je soukromá. Vzdělávalo se v nich celkem 106 dětí, tj. o 9 dětí více než v loňském roce. Tento počet se v posledních letech výrazně nemění, proto lze konstatovat, že nabídka speciálního vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji odpovídá požadavkům.

2.5.2. Základní školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Tyto školy vzdělávající žáky s mentálním postižením, kombinací vad nebo autismem jsou kromě jedné speciální základní školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí) všechny zřízeny Zlínským krajem.

V minulých letech docházelo k výrazné podpoře společného vzdělávání žáků se zdravotním postižením (především s lehkým mentálním postižením) v běžných školách za výrazného navýšení finančních prostředků ze státního rozpočtu na podpůrná opatření. Z tohoto důvodu počet žáků s lehkým mentálním postižením ve speciálních školách postupně klesal. Ve školním roce 2023/2024 však došlo k mírnému navýšení počtu lehce mentálně postižených žáků ve speciálních školách. Oproti minulému školnímu roku se tento počet navýšil o 8 žáků, počet žáků s těžším mentálním postižením se zvýšil o 10 žáků.

Tabulka 12: Počet základních škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2023/2024

	Základní škola	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet ZŠ	Základní škola	4	4	5	7	20
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	1	0	0	1	2
Počet žáků	Základní škola 79-01-C/01	101	109	166	120	496
	Základní škola speciální 79-01-B/01	87	110	117	139	453
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	30	5	8	75	118

2.5.3. Střední školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Žáci se zdravotním postižením jsou vzděláváni především v běžných středních školách (10 škol), které zřizují speciální třídy poskytující odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem výhradně žákům s mentálním postižením (obory skupiny E) a praktických školách připravujících žáky pro výkon jednoduchých činností (obory skupiny C). V 11 oborech skupiny E (střední vzdělání s výučním listem) se vzdělávalo 370 žáků a ve 2 oborech skupiny C (střední vzdělání) 75 žáků. Pět příspěvkových organizací z oblasti speciálního školství vykonává mimo činnosti mateřské školy, základní školy a dětského domova také činnost školy střední v oboru Praktická škola. Je to způsobeno snahou zajistit žákům s těžkým zdravotním postižením kompletní nabídku vzdělávání. Střední školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol, a střední školy při výchovných ústavech vzdělávající žáky, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova, jsou ve Zlínském kraji zřizovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

2.5.4. Společné vzdělávání

Individuální nebo skupinová integrace dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol se ve Zlínském kraji stala obvyklou záležitostí všech typů škol. Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně informováni o změnách v systému společného vzdělávání především prostřednictvím pracovníků školských poradenských zařízení a krajského úřadu.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 36 speciálních třídách celkem 450 dětí se zdravotním postižením. Ve srovnání s minulým školním rokem došlo ke zvýšení počtu o 15 dětí. Individuálně integrováno

v běžných třídách ve školním roce 2023/2024 bylo celkem 322 dětí s různými typy postižení, což je o 23 dětí více oproti loňskému školnímu roku. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka P2 v Příloze.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných základních školách

Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2023/2024 bylo ve Zlínském kraji na sedmi základních školách zřízeno celkem 15 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 126 žáků. Oproti předchozímu roku se počet tříd zvýšil o 1 třídu a počet žáků se zvýšil o 17. Počet individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve školním roce 2023/2024 zvýšil o 980 žáků. Tento vysoký nárůst se týká převážně počtu žáků s vývojovými poruchami učení a chování.

Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka P2 v Příloze.

Žáci se zdravotním postižením v běžných středních školách

Ve Zlínském kraji se v běžných středních školách setkáváme s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména přibýlo žáků s vývojovými poruchami učení a chování. Tito žáci také častěji vyhledávají vyšetření školského poradenského zařízení pravděpodobně z důvodu umožnění úpravy podmínek konání maturitních a závěrečných zkoušek. Počet žáků individuálně integrovaných ve školním roce 2023/2024 ve Zlínském kraji ve středních školách je uveden v tabulce P2 v Příloze.

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Také ve školním roce 2023/2024 pokračuje rozvoj vzdělávání žáků mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Dále se zvyšuje povědomost rodičů i učitelů o možnostech individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a roste počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V mateřských školách bylo vzděláváno 9 nadaných dětí, z toho jedno mimořádně nadané, v základních školách celkem 111 nadaných žáků, z toho 58 mimořádně nadaných a ve středních školách 57 nadaných, z toho 23 mimořádně nadaných žáků.

2.6. Podpora dětí, žáků a studentů s nárokem na poskytování jazykové přípravy

Ve školním roce 2023/2024 došlo k poklesu počtu dětí a žáků cizinců ve školách v porovnání s předcházejícím školním rokem. Celkový stav dětí-cizinců v mateřských školách se snížil o 23 z počtu 482 na 459 dětí-cizinců. Počet žáků-cizinců v základních školách meziročně klesl o 151, a to na 1878 žáků-cizinců. Ve středních školách došlo k navýšení žáků-cizinců ze 402 na celkových 523 žáků-cizinců.

Přesné údaje jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 13: Počet vzdělávaných cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2022/2023 a 2023/2024

Státní příslušnost	Základní školy			Střední školy (včetně konzervatoře)		
	2022/2023	2023/2024	Meziroční změna	2022/2023	2023/2024	Meziroční změna
Slovenská republika	194	211	+17	141	143	+2
Státy Evropské unie	40	35	-5	12	14	+2
Ostatní evropské státy	1 604	1 431	-173	218	319	+101
Ostatní státy světa	191	201	+10	31	47	+16
Celkem	2 029	1 878	-151	402	523	+121

Za účelem adaptace ukrajinských žáků bylo i ve školním roce 2023/2024 vydáno opatření MŠMT na základě kterého se mohly o zařazení do této sítě přihlásit školy, které měly minimálně 5 žáků-cizinců, kteří plní povinnou školní docházku ve škole na území ČR nejvýše 12 měsíců. V tomto školním roce poskytovalo ve Zlínském kraji bezplatnou jazykovou přípravu celkem 48 určených škol.

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, a s tím spojenou migrační vlnou byl vyhláškou č. 250/2022 Sb. zaveden od 1. září 2022 ve středních školách systém jazykové podpory českého jazyka, který měl omezenou účinnost na jeden školní rok. V souvislosti s pokračující migrační krizí však došlo k prodloužení platnosti zvláštních pravidel o jeden školní rok, tj. do 31. srpna 2024. Cílem novely bylo zajištění kontinuity jazykového vzdělávání pro žáky středních škol s dočasnou ochranou navýšením délky doby vzdělávání, po kterou mají žáci na jazykovou podporu nárok na 24 měsíců a navýšením počtu hodin vzdělávání na max. 400 hodin po dobu nejvýše 20 měsíců výuky. Vzdělávání probíhalo jak prezenčně, tak i online (distanční synchronní formou) s ohledem na možnosti organizace výuky v kraji určených středních školách. V rámci systému určených středních škol byla ve školním roce 2023/2024 aktivně poskytována ve Zlínském kraji bezplatná jazyková příprava celkem na 8 určených středních školách (10 skupin, 88 žáků). Do systému byly zařazeny střední školy splňující podmínku podle § 6a odst. 4 písm. b) vyhlášky, tedy ty, které vzdělávaly alespoň 5 žáků cizinců.

Ukrajínští žáci a studenti, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana, mohli být dále přijímáni a zařazováni do probíhajícího prvního ročníku nebo vyšších ročníků. Záměrem podpory je zlepšení integrace ukrajinských žáků do českého prostředí. Ve vztahu k cizincům s dočasnou ochranou byl MŠMT určen opatřením obecné povahy odlišný způsob nebo podmínky přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou a maturitní zkouškou.

2.7. Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání zajišťují základní umělecké školy (ZUŠ), které jsou součástí systému uměleckého vzdělávání. Základní umělecké vzdělávání primárně slouží k rozvoji uměleckého talentu a nemá tedy nahrazovat činnost zařízení pro zájmové vzdělávání. Základní umělecké školy odborně připravují své žáky nejen na neprofesionální uměleckou činnost, ale také připravují své žáky ke vzdělávání ve středních školách uměleckého nebo pedagogického zaměření, v konzervatořích, popřípadě i ke studiu na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Počet ZUŠ ve Zlínském kraji je stabilizovaný, od roku 2018 působí na území kraje celkem 30 ZUŠ, přičemž 20 škol zřizuje kraj, tři školy zřizují obce, z nichž jedna je samostatná (Karolinka) a dvě jsou součástí právnické osoby, které mimo jiné vykonávají i činnost základních škol (Strání, Dolní Němčí) a sedm ZUŠ je zřizováno soukromými subjekty. Vzhledem k tomu, že většina ZUŠ ve Zlínském kraji poskytuje základní umělecké vzdělávání na více místech, je velmi dobře zajištěna dostupnost uměleckého vzdělávání. V roce 2023 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno celkem 219 míst.

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo ZUŠ celkem 20 462 žáků, což představovalo 96,47 % celkové kapacity ZUŠ – viz tabulka 14. Celkový počet žáků zahrnuje i žáky dospělé studující v ZUŠ. Pro dospělé žáky studující v ZUŠ – ve sledovaném roce to představuje 28 žáků – není od roku 2020 vyčleněn normativ ze státního rozpočtu, a to v souvislosti se změnou financování od roku 2020. Celkový počet žáků se meziročně opět zvýšil. Od roku 2021, ve kterém byl zaznamenán mírný pokles v počtech žáků v ZUŠ, který mohl být způsoben pandemií covid-19, má tento vývoj opět rostoucí tendenci. Kapacity u škol zřizovaných krajem a obcemi jsou téměř stoprocentně naplněny. Volná místa v rámci povolené kapacity jsou jen u škol zřizovaných soukromými subjekty.

V ZUŠ se mohou vyučovat čtyři umělecké obory – hudební, výtvarný, literárně-dramatický a taneční. Dlouhodobě je největší zájem o hudební obor, přičemž žáci tohoto oboru představovali ve sledovaném školním roce téměř 64 % z celkového počtu žáků, na druhém místě je obor výtvarný s podílem žáků 22 %, dále taneční obor 10 % a literárně-dramatický obor 4 %. Ve školách s více obory probíhá často mezioborová spolupráce, což je velmi kladně hodnoceno i ČŠI.

Tabulka 14: Kapacity a počty žáků ZUŠ podle zřizovatelů ve školním roce 2023/2024

Zřizovatel	Kapacita	Skutečný počet	Naplněnost %
Kraj	15 025	14 904	99,19
Obec	960	960	100,00
Soukromý subjekt	5 225	4 598	88,00
Celkem	21 210	20 462	96,47

ZUŠ ve Zlínském kraji také ve školním roce 2023/2024 představily to nejlepší ze své činnosti – hudba, tanec, divadlo, výstavy – mimo jiné i v rámci celostátního festivalu ZUŠ ve veřejném prostoru tzv. ZUŠ Open. V květnu 2024 se uskutečnil třetí ročník unikátního orchestrálního projektu Malí velcí filharmonici, ve kterém se členové orchestru Filharmonie Bohuslava Martinů stali mentory a nejtalentovanější žáci 23 ZUŠ zřizovaných krajem a obcemi (spolek ZUŠKA? ZUŠKA!) si vyzkoušeli profesi hudebníků. Zlínský kraj podporuje systematickou práci s talentovanými žáky. V rámci každoročně vyhlašované akce Zlínského kraje Ocenění žáků Zlínského kraje, které je určeno žákům středních škol, žákům 2. stupně základních škol a žákům odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, kteří dosahují mimořádných úspěchů v mimoškolní činnosti, mimo jiné právě i v oblasti umělecké, přebírají ocenění často právě i talentovaní žáci ze ZUŠ, v roce 2024 byli oceněni tři žáci úspěšní v umělecké oblasti.

2.8. Jazykové vzdělávání

Ve školním roce 2023/2024 bylo na území Zlínského kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem šest jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Stejně jako v minulém školním roce vykazovaly činnost čtyři školy zřizované krajem (Zlín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) a jedna zřizovaná soukromým subjektem (Rožnov pod Radhoštěm); jazyková škola v Kunovicích zřizovaná soukromým subjektem činnost nevykazovala. V daném školním roce byl zaznamenán větší zájem o jazykové kurzy v jazykových školách, celkem bylo organizováno 43 kurzů s počtem 249 žáků, což představuje meziroční nárůst o 71 %.

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky mohou organizovat státní jazykové zkoušky, které jsou uvedeny v Seznamu standardizovaných jazykových zkoušek. V posledních letech je patrný velký pokles zájmu o tento typ zkoušek, za posledních šest let nekonal ve Zlínském kraji tuto jazykovou zkoušku žádný zájemce. Jazykové školy však organizují jiné typy zkoušek např. Cambridgeské zkoušky nebo mezinárodní jazykové zkoušky Goethe-Zertifikat v rámci spolupráce s British Council resp. s Goethe Institut.

Jazykové školy dále mohou organizovat zkoušku z českého jazyka pro cizince za účelem získání dokladu o znalosti českého jazyka podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zkoušku je možné vykonat jen na určených školách, ve Zlínském kraji je to Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín, kde tuto zkoušku konalo 229 cizinců, z nichž uspělo 186 cizinců. Ve srovnání s minulým rokem, byl meziroční nárůst o 77 osob konajících tuto zkoušku.

Další formou jazykového vzdělávání jsou jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které mohou nabízet vzdělávací instituce (nejen jazykové školy zapsané v rejstříku škol a školských zařízení), které splní požadavky dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou, a které o tento zápis požádají MŠMT ČR. Ve školním roce 2023/2024 nabízelo tento typ jazykového vzdělávání devět organizací, z toho osm soukromých subjektů a jen jedna jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky zřizovaná krajem, která toto studium z důvodu malého zájmu neotevřela. Jednoleté pomaturitní kurzy cizích jazyků navštěvovalo v daném školním roce celkem 114 žáků, o 19 žáků méně než v předchozím roce.

Na žádost školy může MŠMT povolit výuku některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji bylo ve školním roce 2023/2024 takto vzděláváno 276 žáků ve dvou středních školách zřizovaných Zlínským krajem a 95 žáků v jedné soukromé škole (základní škola). Počet takto vyučovaných žáků byl v porovnání s předcházejícím obdobím o 46 žáků nižší ve středním vzdělávání, zároveň došlo k nárůstu o 95 žáků v základním vzdělávání.

Ve školním roce 2023/2024 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto školách:

- Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín
Ve sledovaném období výuku navštěvovalo celkem 229 žáků gymnaziálních oborů vzdělání v předmětech: geografie v anglickém jazyce, základy společenských věd v anglickém jazyce a výtvarná výchova ve francouzském jazyce.
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí
Ve škole byly vyučovány předměty technické vybavení počítačů v anglickém jazyce a odborný výcvik v anglickém jazyce, v nichž se ve sledovaném období vzdělávalo 47 žáků oboru vzdělání Mechanik elektrotechnik.
- ORBIS, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola, s.r.o.
Vzděláváno bylo 95 žáků základní školy v anglickém jazyce v předmětech: hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti a volitelném předmětu etická výchova.

2.9. Zájmové vzdělávání (SVČ, ŠD, ŠK)

Zájmové vzdělávání se podle školského zákona uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání – střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Toto zájmové vzdělávání doplňuje a podporuje vzdělávání ve školách a navazuje na něj. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky. Nabídka aktivit v rámci zájmového vzdělávání je každoročně pestrá a bývá průběžně obměňována v souvislosti s novými trendy a zájmem veřejnosti v návaznosti na školní vzdělávací programy školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

Střediska volného času

Na území Zlínského kraje je síť středisek volného času stabilizovaná. Od roku 2018 působí v kraji celkem 26 středisek, z toho 21 subjektů je zřizováno obcemi, jedno středisko zřizuje soukromý subjekt. Další čtyři střediska zřizovaná církvemi jsou součástí právnických osob, které mimo jiné vykonávají i činnost středních škol.

V rámci pravidelné činnosti bylo ve školním roce 2023/2024 na základě přihlášek do zájmových útvarů (kroužků) evidováno 16 455 účastníků (dětí, žáků, studentů) a 1 876 ostatních účastníků jako dalších fyzických osob v 1 913 kroužcích, což je o 1 638 účastníků více než předchozí rok. Pravidelnou docházkou se rozumí přihlášení se k zájmovému vzdělávání, které je realizováno alespoň 1 hodinu týdně nebo alespoň 2 hodiny za 2 týdny, přičemž vzdělávání musí probíhat nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců v období školního vyučování mimo školní prázdniny. V souvislosti s legislativními změnami byl od školního roku 2022/2023 změněn metodický pokyn k vykazování počtu přijatých účastníků k pravidelné činnosti, nově byla zdůrazněna ta skutečnost, že každý účastník se vykazuje pouze jednou bez ohledu na počet zájmových útvarů, do nichž je přihlášen, upustilo se od možnosti financování středisek na tzv. potenciálního účastníka. Vývoj celkového počtu účastníků přijatých k pravidelné činnosti ve střediscích viz tabulka níže, může být tedy ovlivněn změnami ve způsobu vykazování těchto účastníků od roku 2022/2023, a také školní roky 2020/2021 a 2021/2022 zaznamenaly nepříznivé působení vlivů pandemie covidu-19.

Zájmové vzdělávání uskutečňované příležitostnou činností mohou představovat různé besedy, exkurze, přednášky, kulturní, sportovní, rekreační a zábavné akce, poznávací vycházky, výlety apod. Ve sledovaném

období bylo realizováno 2 257 akcí s počtem 199 126 účastníků. Ve srovnání s minulým rokem se uskutečnilo o 274 akcí více, ale s menším počtem účastníků, a to o 25 927.

Do spontánních činností, které mohou probíhat např. formou otevřených klubů, kluboven, heren nebo dílen se zapojilo 15 270 účastníků (meziroční pokles o 8 821 účastníků). Aktivit v rámci osvětové a informační činnosti se účastnilo 13 564 účastníků, což je o 3 992 účastníků více oproti loňskému roku.

O tábory, ať už pobytové nebo městské či příměstské, je každoročně velký zájem, vývoj v počtu akcí i účastníků má rostoucí tendenci. Ve školním roce 2023/2024 se uskutečnilo 615 táborových akcí, kterých se zúčastnilo 14 045 účastníků, oproti předchozímu roku o 889 účastníků více.

Střediska vykázala ve sledovaném období k 31. 10. 2023 celkem 997 pedagogických pracovníků jako fyzických osob, z nichž 162 interních pracovníků a 835 externích pracovníků. Po přepočtení na plně zaměstnané se jedná o 182,2 pedagogických pracovníků celkem, interních 127,2 a externích 55. Vývoj přepočteného počtu interních pedagogických pracovníků v období mezi lety 2018 a 2023 má spíše rostoucí tendenci. V případě externích pedagogických pracovníků se ve školním roce 2020/2021 projevil vliv pandemického onemocnění covid-19, velký pokles zaznamenal však i školní rok 2023/2024.

Školní družiny a školní kluby

Ve Zlínském kraji je zájmové vzdělávání uskutečňováno v rámci činnosti školní družiny nebo školního klubu, kde jsou součástí téměř všech právnických osob poskytujících základní vzdělávání. Zájmové vzdělávání žáků, které má na pozitivní vliv na celkový rozvoj a je proto u rodičů, zejména žáků prvního stupně základní školy, velmi žádané. Z tohoto důvodu jsou i v obcích, které nezřizují základní školu, zřízeny školní družiny při školách mateřských. Jedná se o obce Drslavice, Slavkov a Kostelany nad Moravou.

Účastníky školních družin byli téměř výhradně žáci prvního stupně základních škol. Přijato bylo celkem 18 528 účastníků, z toho 18 094 bylo žáků prvního stupně základních škol. Znamená to, že do školních družin bylo přijato více než 60 % žáků prvního stupně základních škol v kraji. V tomto školním roce, stejně jako v letech předešlých, došlo k navýšení kapacit školních družin z důvodu vysoké poptávky. Vedle pravidelných činností realizovaly školní družiny akce příležitostné nebo pobytové, z nichž celá řada probíhala v období hlavních i vedlejších školních prázdnin.

Do školních klubů bylo ve sledovaném období sice přihlášeno více žáků druhého stupně v porovnání s předcházejícím obdobím, ale stále to bylo téměř 16 % z celkového počtu žáků druhého stupně základních škol. Do školních klubů bylo tedy přihlášeno celkem 7 388 žáků, ale z tohoto počtu bylo jen 4 637 žáků druhého stupně, ostatní byli ze stupně prvního nebo z víceletých gymnázií. Školní kluby vykonávaly zejména činnosti pravidelné zájmové včetně možnosti přípravy na vyučování či nabízely činnosti spontánní.

Tabulka 15: Vývoj počtu účastníků zapsaných k pravidelnému zájmovému vzdělávání

Školní rok	Střediska volného času	Školní družiny	Školní kluby
2019/2020	21 280	16 675	7 402
2020/2021	17 912	16 280	4 911
2021/2022	19 102	16 524	6 729
2022/2023	16 693*	17 684	7 167
2023/2024	18 331*	18 528	7 388

* od školního roku 2022/2023 byl změněn metodický pokyn k vykazování počtu přijatých účastníků k pravidelné činnosti.

2.10. Vzdělávací aktivity zaměřené na mládež a propojování vzdělávání mládeže v rámci vzdělávací soustavy se vzděláváním mládeže mimo rámec vzdělávací soustavy

Fond Zlínského kraje

Zlínský kraj podporuje rozvoj svého územního obvodu v souladu se svými prioritami definovanými v základních a sektorových koncepcích a vyhlašuje každoročně programy podpory v sekcích Fondu Zlínského kraje. V rámci podporovaných aktivit jednotlivých programů jsou i podpora oblasti volného času dětí a mládeže, oblasti prevence rizikových typů chování a aktivit souvisejících s preventivními programy škol, zapojení neziskových organizací a obcí do podpory volnočasových aktivit, mimoškolní aktivity nabízené školami a zájmové vzdělávání. Přehled podpor v jednotlivých programech, které spadají do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2024 ukazuje tabulka 16.

Tabulka 16: Přehled podpor v jednotlivých programech Fondu Zlínského kraje spadajících do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2024

Sekce fondu	Program	Počet přijatých žádostí	Počet podpořených žádostí	Celková výše podpory (Kč)
Rozvojové programy a krizové řízení	RP04 – Podpora ekologických aktivit v kraji*	12	12	830 000
	RP19 – Program na podporu škol a školských zařízení v oblasti prevence a rizikových situací Dotační titul 1: Podpora škol a školských zařízení v oblasti prevence rizikových typů chování	32	17	660 000
	RP19 – Program na podporu škol a školských zařízení v oblasti prevence a rizikových situací Dotační titul 2: Podpora sebeobrany žáků na základních školách	16	16	483 000
Mládež a sport	MaS01 – Jednorázové projekty v oblasti mládeže a sportu	229	193	6 727 000
	MaS02 – Podpora sportu v obcích do 3 000 obyvatel	154	154	5 908 000
	MaS03 – Činnost a rozvoj mládežnického sportu	204	195	50 748 000
	MaS07 – Podpora sportovní infrastruktury na území Zlínského kraje	118	118	48 000 000
Celkem				113 356 000

* Žádosti o podporu z Programu RP04 jsou administrovány Odborem životního prostředí a zemědělství v součinnosti s Odborem školství, mládeže a sportu.

2.11. Poradenské služby

Školská poradenská zařízení představují pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají na základě poskytování podpůrných opatření prvního až pátého stupně podle pedagogické, organizační a finanční náročnosti. Podpůrné opatření stanovuje nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta, kterými jsou například využívání kompenzačních pomůcek, úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, pedagogická intervence, asistent pedagoga a další. Školská poradenská zařízení posuzují speciální vzdělávací potřeby dětí a žáků a přidělují školám podpůrná opatření, určují pravidla jejich použití a jejich normovanou finanční náročnost dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pedagogicko-psychologická poradna

Ve školním roce 2023/2024 Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín měla v péči 18 103 klientů. Oproti loňskému školnímu roku došlo k nárůstu počtu klientů o 360. Největší podíl klientů (13 821) opět tvořili žáci plnící povinnou školní docházku. Děti z mateřských škol bylo 2 341, středoškoláků 1 904, studentů konzervatoře 4, z vyšších odborných škol bylo 7 klientů, školsky nezařazených 26 klientů.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem pět speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vedou jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky v běžných školách a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Tabulka 17: Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji

Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
	pro mentálně postižené	
Základní škola Zlín, Středová	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
	pro žáky s vadami řeči	
Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno (odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR

Tabulka 18: Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školním roce 2023/2024

Klienti, jimž poskytla SPC péči								
celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
2 898	929	1	105	159	216	953	360	175

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. V Kroměříži působí středisko výchovné péče, zřízené jako součást soukromého zařízení Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče.

Tabulka 19: Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji

Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky
Uherský Brod	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky
Kroměříž	Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče – soukromé zařízení

2.12. Školská zařízení a školské služby

2.12.1. Zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Ve školním roce 2023/2024 působilo na území Zlínského kraje celkem 14 školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Účelem těchto zařízení je zajišťovat nezletilé osobě, a to zpravidla ve věku od tří do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření, náhradní výchovnou péči v zájmu jejího zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Tato zařízení, v rámci práce s dítětem, rovněž poskytují podporu při návratu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče. Spolupráce s rodinou dítěte je důležitou součástí činnosti výchovných zařízení a spočívá zejména v poskytování pomoci při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a nácviku rodičovských a jiných dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině.

Dětské domovy

Dětský domov je školské výchovné a vzdělávací zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od tří do 18 let. Dětské domovy poskytují komplexní péči dětem a mládeži, u nichž byla soudem nařízena ústavní výchova, nebo bylo vydáno předběžné opatření. Dále poskytují dobrovolný pobyt těm, u nichž byla ústavní výchova z důvodu plnoletosti již zrušena, ale ještě se připravují na budoucí povolání. Do tohoto zařízení mohou být rovněž umísťovány nezletilé matky spolu s jejich dětmi. Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů s celkovou lůžkovou kapacitou 270 lůžek, konkrétně viz tabulka. Dětské domovy zřizované Zlínským krajem jsou všechny rodinného typu, tedy podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí plně odpovídají platným právním předpisům.

Tabulka 20: Přehled dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2023/2024

Školské zařízení	Kapacita	Naplněnost k 31. 10. 2023
Dětský domov Kroměříž	24	21
Dětský domov Uherské Hradiště	24	20
Dětský domov Uherský Ostroh	30	28
Dětský domov Bojkovice	24	19
Dětský domov Valašské Meziříčí	24	22
Dětský domov Zašová	24	23
Dětský domov Zlín	16	13
Dětský domov Vizovice	16	14
Dětský domov Liptál	24	19
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16	15
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32	24
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16	12
Celkem	270	230

Umísťování dětí do těchto zařízení probíhá průběžně po celý rok, stejně tak i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Tato skutečnost způsobuje, že počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají. Jejich průměrná naplněnost za posledních deset let činí 85,2 % kapacity. Ve školním roce 2023/2024 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2023 registrováno 230 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku snížení počtu o dva svěřence.

Údaje o umístění dětí s místem trvalého bydliště mimo Zlínský kraj se nezjišťují, neboť umístění dětí probíhá na základě rozhodnutí soudu ve spolupráci s příslušnými orgány sociálně-právní ochrany dětí, zřizovatel ani ředitel školského zařízení podíl dětí z jiných krajů neovlivní. Rovněž sběr statistických dat podle školských předpisů údaje o trvalém bydlišti svěřenců či počtu svěřenců z jiných krajů neobsahuje, neboť tato skutečnost nemá žádný vliv na stanovení objemu finančních prostředků ze státního rozpočtu. Vzhledem k výše uvedenému není počet svěřenců dětských domovů s trvalým bydlištěm mimo Zlínský kraj zjišťován a uváděn ve výroční zprávě.

Dětské domovy se školou

Dětský domov se školou je účelově určen pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči, nebo pro děti s uloženou ochrannou výchovou. Do tohoto zařízení jsou rovněž umísťovány nezletilé matky splňující výše uvedené podmínky a jejich děti. Do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od šesti let věku do ukončení povinné školní docházky. Ve Zlínském kraji působil ve školním roce 2023/2024 jeden dětský domov se školou, který je zřizován MŠMT, a to Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547 s kapacitou 40 lůžek.

Výchovné ústavy

Výchovný ústav pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Ve školním roce 2023/2024 působil ve Zlínském kraji jeden výchovný ústav, který zřizuje MŠMT – Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107 s kapacitou 48 lůžek.

2.12.2. Ubytovací zařízení

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována

jako součást školy. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních všech zřizovatelů ve Zlínském kraji se zvýšil oproti minulému roku o 6 lůžek, činil tedy 3 789 lůžek (v minulém školním roce to bylo 3 783 lůžek). Ve školním roce 2023/2024 bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech všech zřizovatelů na území Zlínského kraje ubytováno celkem 3 298 žáků a studentů (předchozí školní rok to bylo 3 259). Došlo tedy ke zvýšení počtu ubytovaných o 39 žáků a studentů.

2.12.3. Zařízení školního stravování

V zařízeních školního stravování se uskutečňuje školní stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole, ve školském výchovném a ubytovacím zařízení a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Zařízení školního stravování zajišťuje také stravování zaměstnanců škol a školských zařízení včetně bývalých zaměstnanců, kteří u nich pracovali při odchodu do důchodu. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování jsou využívány k doplňkové činnosti – hostinské činnosti, která zabezpečuje stravování cizím strávnickům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2023 provozováno celkem 543 aktivních zařízení školního stravování všech zřizovatelů, což je o 1 více oproti minulému školnímu roku. Konkrétně do rejstříku škol a školských zařízení byla zapsána nová školní jídelna – výdejna Filmová 174, Zlín – Kudlov, jejíž činnost vykonává právnická osoba Střední škola filmová, multimediální a počítačových technologií, s.r.o.

Souhrnný přehled o počtu stravovaných dle druhu škol a školských zařízení ve školním roce 2023/2024 podle stavu k 31. 10. 2023 je uveden v tabulce P3 v Příloze. Změny v rejstříku škol a školských zařízení realizované na základě předložených žádostí, neměly v konečném součtu významný dopad na strukturu počtu školních jídelen a školních jídelen – výdejen. Údaje o počtech aktivních zařízení školního stravování jsou uvedeny v tabulce P4 v Příloze. Přehled samostatných školních jídelen je uveden v tabulce P5 v Příloze, přičemž se jejich počet ve školním roce 2023/2024 zvýšil o 1 samostatnou školní jídelnu zřizovanou soukromým subjektem, a to právnickou osobou Fair Play Zlín – zařízení školního stravování s.r.o.

V mateřských školách všech zřizovatelů byl vykazován mírný úbytek počtu dětí zapsaných ke školnímu stravování. V porovnání školního roku 2022/2023 a školního roku 2023/2024 se počet zapsaných stravovaných dětí snížil o 221. Počet stravovaných žáků a studentů se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 1 077. Nárůst je dopadem příznivého demografického vývoje počtu žáků střeňích škol a zvýšeného zájmu o školní stravování. Počet ostatních pravidelně stravovaných – dospělých se v meziročním porovnání zvýšil o 1 257. Hlavním důvodem nárůstu je zvyšující se zájem o stravování zaměstnanců v pracovním poměru a bývalých zaměstnanců, kteří u organizace pracovali při odchodu do starobního důchodu, v rámci stravování zaměstnanců a cizích strávnicků v rámci doplňkové činnosti.

Některá zařízení školního stravování využila možnosti poskytování školního stravování v dietním režimu. Jednalo se o strávnicky, jejichž zdravotní stav podle potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost vyžadoval stravování s omezením podle dietního režimu. Podle stavu k 31. 10. 2023 se ve Zlínském kraji jednalo o 49 zařízení školního stravování, což představovalo celkem 281 strávnicků. V porovnání s minulým školním rokem se tedy jednalo o zvýšení celkem o 3 zařízení školního stravování a 64 strávnicků. Z uvedeného vyplývá zvyšující se zájem a potřeba dietního stravování. V souvislosti s realizací dietního stravování musela zařízení školního stravování dodržet podmínky, které jsou stanoveny v § 2 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Školy dlouhodobě spolupracovaly převážně s nutričními terapeuty, přičemž jejich odborné znalosti a zkušenosti využívaly zejména při sestavě jídelníčků pro příslušné dietní omezení, schvalování dietních variant receptů nebo náhrad potravin. Rovněž konzultovaly nákup vhodné technologie pro přípravu dietních pokrmů. Zvýšené finanční nároky byly hrazeny z vlastních prostředků organizací nebo z prostředků přidělovaných jejich zřizovateli.

Ve zcela ojedinělých případech, kdy nebylo možno školní stravování přednostně zajistit v zařízení školního stravování zařazeného do rejstříku škol a školských zařízení, bylo stravování zajišťováno smluvně u jiné

osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení, formou tzv. náhradního stravování. Ve školním roce 2023/2024 bylo zapsáno celkem 1 741 strážníků, což představuje v porovnání s minulým školním rokem zvýšení celkem o 217 strážníků. Většina strážníků jsou žáci ze středních škol.

Zlínský kraj vyhlásil za účelem realizace projektu Zlínského kraje „Obědy do škol ve Zlínském kraji VI“ pro školní rok 2023/2024 Program s identickým názvem. Dotační program RP25-23 byl vyhlášen v souladu s výzvou MPSV ČR č. 03_22_026 „Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi“. Cílem programu byla podpora zajištění bezplatného školního stravování dětem a žákům ve věku 2-20 let vzdělávajícím se v mateřských, základních a středních školách, jejichž rodina byla ohrožena chudobou a materiální nebo potravinovou deprivací nebo se ocitla v nepříznivé finanční situaci, konkrétně rodina byla v rozhodném období v hmotné nouzi a pobírala doplatek na bydlení nebo příspěvek na živobytí. Účelem podpory bylo poskytnout těmto dětem a žákům vyváženou stravu, zvýšit tak jejich školní docházku, účast na předškolním vzdělávání a odpoledních zájmových aktivitách. Celkově bylo snahou omezit jejich případné sociální vyloučení a zajistit jejich integraci do společnosti. Do projektu se zapojilo celkem 27 mateřských, základních a středních škol. Pro celkem 91 dětí/žáků bylo vydáno 12 440 jídel.

MŠMT ČR poskytlo finanční podporu v rámci výzvy „Podpora účasti dětí na předškolním vzdělávání na rok 2023“ a „Podpora účasti dětí na předškolním vzdělávání v roce 2024“ prostřednictvím neziskové organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., přičemž projekt týkající se úhrady školního stravování byl realizován pod názvem „SOS do školky“. Dále MŠMT ČR poskytlo finanční podporu v rámci výzvy „Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2023“ a „Podpora školního stravování žáků základních škol v roce 2024“ prostřednictvím neziskové organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., přičemž projekt byl realizován pod názvem „Obědy pro děti“ a neziskové organizace Patron dětí, z.ú., přičemž projekt byl realizován pod názvem „Obědy školákům“. Do obou projektů s celostátní působností se zapojily mateřské a základní školy ze Zlínského kraje. Děti a žáci, jejichž rodina se ocitla v dlouhodobé nepříznivé finanční situaci, ale nesplnili podmínky pro zapojení do projektu MPSV ČR, tak mohli využít další možnosti poskytování bezplatného školního stravování.

2.12.4. Vybraná školská účelová zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve Zlínském kraji působí celkem sedm Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jedno středisko je zřízeno při Střední průmyslové škole Otrokovice, druhé při Krajské pedagogicko-psychologické poradně ve Zlíně, třetí při Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín, čtvrté při Základní škole Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace, páté při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž, šesté při Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky s.r.o. v Kunovicích a sedmé při Střední škole Kostka s.r.o. ve Vsetíně.

Střediska služeb školám zlínského kraje

Ve Zlínském kraji vykonávají činnost střediska služeb školám celkem dva subjekty. První je součástí Střední průmyslové školy Otrokovice. Jeho činnost spočívá ve správě Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje www.zkola.cz. Je určen nejen pedagogům, ale také žákům, studentům a jejich rodičům. Portál vznikl z iniciativy Krajského úřadu Zlínského kraje a Střediska služeb školám Zlínského kraje. Druhé středisko působí při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod. Součástí této školy je Centrum pro výuku a prezentaci hi-technologií, které je unikátním vzdělávacím a prezentačním centrem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. Toto centrum připravuje a nabízí základním školám a středním školám speciální výukové programy pro žáky i učitele a vykonává tak činnost ve středisku služeb školám.

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik všem školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském kraji provozují činnost stejně jako v předešlém školním roce dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 39 žáků (oproti loňskému roku o dva žáky více) v oborech zaměřených na obchod a stavebnictví. Meziroční změny dlouhodobě vykazují nepatrné rozdíly v počtech žáků.

Plavecké školy

Povinnou výuku plavání v základních školách, která je od roku 2017 vymezena Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, je možné zajistit několika způsoby. Ve Zlínském kraji zajišťovaly ve školním roce 2023/2024 plaveckou výuku čtyři plavecké školy zapsané v rejstříku škol a školských zařízení jako školská účelová zařízení – Plavecká škola Uherské Hradiště zřizovaná krajem, dále pak plavecké školy zřizované obcemi ve Zlíně, ve Vsetíně, jejíž činnost vykonává ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín, příspěvková organizace a v Brumově-Bylnici, jejíž činnost vykonává Základní škola Brumov-Bylnice, okres Zlín. Základní školy mohou výuku plavání zajistit, např. také ve vlastním bazénu, pokud je součástí základní školy, popř. v bazénu jiné základní školy nebo prostřednictvím jiného subjektu, který není zapsán v rejstříku škol a školských zařízení, např. TJ Rožnov pod Radhoštěm.

Plavecké školy prioritně zajišťují výuku plavání žáků základních škol zpravidla ve dvou po sobě jdoucích ročnících. Velmi často však realizují v rámci své povolené doplňkové činnosti předplaveckou výuku dětí mateřských škol, plavání rodičů s dětmi, výuku plavání v rámci tělesné výchovy středním školám, základní a zdokonalovací kurzy výuky plavání pro dospělou populaci a další.

Dle statistických výkazů se plaveckých kurzů ve školním roce 2023/2024 v souladu se vzdělávacím programem školy zúčastnilo 13 122 žáků 1. stupně základních škol a 4 135 dětí mateřských škol.

2.13. Další vzdělávání pedagogických pracovníků a odborný rozvoj nepedagogických pracovníků ve školství

K nejvýznamnějším poskytovatelům DVPP ve Zlínském kraji patří Národní pedagogický institut České republiky, krajské pracoviště Zlín. Nabízí akreditované i neakreditované vzdělávací programy i kvalifikační studia. Kromě toho je realizátorem systémového projektu Podpora kurikulární práce škol (zkráceně IPs Kurikulum), jehož hlavním cílem je pomoci školám zavést revidovaný RVP ZV do svých ŠVP. V rámci projektu se uskutečňuje i síťování učitelů šesti skupin oborů: Jazyk a komunikace, Matematika a informatika, Předškolní a prvostupňové vzdělávání, Přírodní vědy, Společenské vědy a Kultura, umění a zdraví.

Dalším významným poskytovatelem DVPP je Zařízení pro DVPP při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž zřizované Zlínským krajem

Odborný rozvoj nepedagogických pracovníků Zlínský kraj neeviduje a je plně v kompetenci ředitelů škol dle jejich potřeb a potřeb nepedagogických pracovníků školy.

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž

K 31. 8. 2024 má škola platné akreditace MŠMT:

Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

- Studium pedagogiky pro vychovatele (150 hod.)
- Studium pedagogiky pro pedagogy volného času vykonávající komplexní přímou pedagogickou činnost (150 hod.)
- Studium pedagogiky pro asistenty pedagoga (150 hod.)

Studium k prohlubování odborné kvalifikace

- Environmentální výchova v mateřské škole – tematické oblasti louka, les (4 hod.)
- Badatelsky orientovaná výuka v mateřské škole – tematické oblasti půda, voda (4 hod.)
- Polytechnická výchova v mateřské škole (4 hod.)
- Pokusy a objevy v mateřské škole (4 hod.)

- Online aplikace využitelné v práci pedagoga MŠ (8 hod.)
- Náměty na rozvoj digitalizace v MŠ (8 hod.)
- Úvod do robotiky – využití robotické hračky Bee-Bot (8 hod.)
- Využití tabletu v MŠ (8 hod.)
- Psychomotorika pro děti (4 hod.)
- Tvůrčí ICT pro výtvarné činnosti a propagaci (8 hod.)
- Vzdělávací program pro práci s dětmi méně než tříletými v mateřských školách (30 hod.)
- Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence (60 hod.)

Profesní kvalifikace

- Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky
- Chůva pro dětské koutky
- Chůva pro děti v dětské skupině
- Lektor/lektorka dalšího vzdělávání

Škola nabízí i neakreditované kurzy:

- Studium k vykonání jednotlivé zkoušky z psychologie
- Studium k vykonání jednotlivé zkoušky z pedagogiky

Ve školním roce 2023/2024 nebyly z důvodu legislativních změn a akreditačního procesu u nových vzdělávacích programů realizovány žádné kurzy studia ke splnění kvalifikačních předpokladů. Od září 2024 probíhají 2 kurzy, a to Studium pedagogiky pro asistenty pedagoga a Studium pedagogiky pro pedagogy volného času vykonávající komplexní přímou pedagogickou činnost. Kurzu ke složení jednotlivé maturitní zkoušky z pedagogiky se zaměřením na předškolní věk či vychovatelství se účastnilo celkem 6 zájemců. Tři zájemci konali v březnu 2024 zkoušku z profesní kvalifikace Chůvy pro děti v dětské skupině.

II. HODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU V KRAJI V UPLYNULÉM OBDOBÍ

A1 – Cíl: Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Podpora rozvoje čtenářské, matematické a digitální gramotnosti zůstává dlouhodobě mezi prioritami vzdělávání. Do listopadu 2023 se této oblasti systematicky věnoval projekt Implementace krajského akčního plánu II., který začal své působení k 1. 1. 2021.

Po ukončení projektu se zahájila příprava projektu Implementace Dlouhodobého záměru Zlínského kraje. V projektu bude navázáno na aktivity rozvíjející základní kompetence žáků nematuritních oborů středních odborných škol se zaměřením na posílení funkční gramotnosti a k rozvoji matematické gramotnosti žáků napříč všemi stupni vzdělávání.

Také v rámci jednotlivých místních akčních plánů působících na území Zlínského kraje byla problematika rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti řešena prostřednictvím pracovní skupiny pro podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, která v těchto oblastech vyvíjí činnost směrem k mateřským a základním školám. Zřízení této pracovní skupiny je povinné v rámci MAP IV.

B1 – Cíl: Zkvalitňování předškolního vzdělávání

Ve Zlínském kraji je celková kapacita mateřských škol dostatečná. K navyšování nejvyššího povoleného počtu dětí docházelo pouze v místech, ve kterých nebylo možné z kapacitních důvodů přijímat děti starší tří let patřící do příslušného spádového obvodu mateřské školy. Nejčastějším prostředkem bylo rozšiřování stávajících mateřských škol prostřednictvím stavebních úprav či dostavby celých tříd. Došlo také ke vzniku nové mateřské školy při stávající základní škole zřizované soukromým zřizovatelem. Metodické vedení při zápisu či změně kapacity mateřské školy v rejstříku škol a školských zařízení zajišťovali příslušní metodici krajského úřadu. S navyšováním kapacit mateřských škol souviselo navyšování finančních prostředků jednotlivým mateřským školám, tyto finanční prostředky krajský úřad mateřským školám poskytoval dle možností daných příslušnými právními předpisy.

Na zkvalitňování vzdělávání měla vliv změna ve způsobu financování škol, kdy rozhodujícím faktorem pro přidělování finančních prostředků již není počet dětí zapsaných v mateřské škole, ale týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti v mateřské škole potřebný k zajištění vzdělávání dětí podle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ředitelé mateřských škol již nejsou nuceni přijímat nejvyšší povolený počet dětí, aby získali co nejvíce finančních prostředků a pracovních úvazků pro své pedagogické i nepedagogické pracovníky, ale přijímají děti v souladu s novelizovaným školským zákonem a s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

V souladu s výše uvedenou vyhláškou došlo také k úpravě způsobu vzdělávání. Ředitelům mateřských škol bylo umožněno stanovovat počty dětí v jednotlivých třídách s přihlédnutím ke složení dětí a přiměřeně počty dětí ve třídách snižovat. Snižování počtu dětí v jednotlivých třídách mateřských škol umožňuje pedagogickým pracovníkům individuálním přístupem zkvalitňovat předškolní vzdělávání, a to hlavně v oblasti nastavení efektivního systému pedagogické diagnostiky jednotlivých dětí s následným uzpůsobením výchovně vzdělávacího procesu jejich potřebám.

B2 – Cíl: Podpora snižování nerovností ve vzdělávání a zkvalitňování podmínek pro optimální rozvoj každého žáka v základních školách

Zlínský kraj vyhlásil za účelem realizace projektu Zlínského kraje „Obědy do škol ve Zlínském kraji VI“ Program „Obědy do škol ve Zlínském kraji VI“ pro školní rok 2023/2024. Dotační program RP25-23 byl

vyhlášen v souladu s výzvou MPSV ČR č. 03_22_026 „Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi“. Cílem programu byla podpora zajištění bezplatného školního stravování dětem a žákům ve věku 2–20 let vzdělávajících se v mateřských, základních a středních školách, jejichž rodina byla ohrožena chudobou a materiální nebo potravinovou deprivací nebo se ocitla v nepříznivé finanční situaci, konkrétně rodina byla v rozhodném období v hmotné nouzi a pobírala doplatek na bydlení nebo příspěvek na živobytí. Účelem podpory bylo poskytnout těmto dětem a žákům vyváženou stravu, zvýšit tak jejich školní docházku, účast na předškolním vzdělávání a odpoledních zájmových aktivitách. Celkově bylo snahou omezit jejich případné sociální vyloučení a zajistit jejich integraci do společnosti. Do projektu se zapojilo celkem 27 mateřských, základních a středních škol.

V tomto školním roce pokračovala podpora škol, které přijímaly děti a žáky cizince za účelem jejich integrace. Bezplatnou jazykovou přípravu ve Zlínském kraji poskytovalo 48 určených škol. Způsob podpory integrace dětí a žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka, kteří však nejsou cizinci, není stále legislativně upraven.

B3 – Cíl: Podpora odborného rozvoje pedagogických pracovníků a jejich vzájemné spolupráce jako předpokladu zvyšování kvality základního vzdělávání

Po ukončení projektů KAP III a IKAP II se Zlínský kraj zabýval přípravou následné podpory prostřednictvím připravovaného projektu Implementace Dlouhodobého záměru Zlínského kraje především v oblasti podpory kariérového poradenství a prevence předčasných odchodů.

V průběhu školního roku 2023/2024 svými aktivitami zaměřenými zejména pro předškolní a základní vzdělávání tuto problematiku řešili realizátoři MAP IV. Obsahově byly zaměřeny na oblasti společného vzdělávání, čtenářské a matematické gramotnosti a digitálních kompetencí.

Platforma Sborovna, kterou rozvinul projekt IKAP II a ve které jsou založeny sekce, v nichž si pedagogičtí pracovníci předávají své poznatky, příklady inspirativní praxe a vzdělávají se, byla i po ukončení projektu zachována. Sekce budou inovovány v návaznosti na potřeby škol a bude podpořena tvorba nových sekcí v aktuálních tématech. Rozvoj další činnosti bude následovat v připravovaném projektu IDZ. Podpora pedagogických pracovníků byla realizovaná rovněž v Územních metodických kabinetech IPs Kurikulum zajišťovaných NPI ČR.

B4 – Cíl: Optimální struktura vzdělávací nabídky středních škol pro absolventy základních škol a její soulad s trendy rozvoje trhu práce

Oborová nabídka středních škol Zlínského kraje je dlouhodobě stabilizovaná a vyrovnaná. Absolventi základních škol si mohou vybírat ze široké škály oborů a možností pro následné uplatnění na trhu práce. Zlínský kraj dlouhodobě usiluje mimo jiné o optimální strukturu v podílech přijímaných žáků (uchazečů ze základních škol) k denní formě středního vzdělávání, a to přibližně v poměru 70 až 72 % maturitní vzdělávání a 28 až 30 % oborů s výučním listem. Ve školním roce 2023/2024 byl v 1. ročnících maturitních oborů vzdělání (včetně víceletých gymnázií, bez nástavby, konzervatoře a zkráceného studia) počet žáků 5 158, což představuje 72 % z celkového počtu žáků v 1. ročnících. Podíl žáků v 1. ročnících oborů s výučním listem (včetně kategorie C) tak činil zbylých 28 % (1 967 žáků). Poměr počtu žáků přijímaných k maturitnímu vzdělávání a počtu žáků přijímaných do oborů vzdělání s výučním listem tedy dosahuje požadované úrovně.

V rámci udržení optimální krajské sítě středních škol se Zlínský kraj zaměřoval na udržení optimálního spektra oborové nabídky tak, aby byla odpovídající stavu demografického vývoje, zájmu uchazečů o sekundární vzdělávání i poptávce po kvalifikovaných pracovnících na trhu práce, zejména v oblasti technické a přírodovědné. V souladu s DZ ZK při změnách v oborové nabídce Zlínský kraj dbal na efektivitu disponibilních kapacit SŠ, nový maturitní obor byl do vzdělávací nabídky školy zařazen nebo kapacitně posílen, pokud nahradil jiný aktivní obor. V oborech ukončených maturitní zkouškou bylo u škol zřizovaných Zlínským krajem dále realizováno každoroční opatření zřizovatele týkající se stanovení počtu otevíraných

tříd 1. ročníku. Ve sledovaném období nedošlo k žádnému sloučení středních škol. Zlínský kraj nadále podporoval technické a řemeslné obory, neboť poptávka po absolventech těchto oborů na trhu práce stále trvá. Pokračovala také realizace systému Podpora řemesel v odborném školství, ve kterém žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje.

V souladu s novelou nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání pokračovalo přijímání uchazečů do oborů vzdělání, ve kterých lze získat střední vzdělání s maturitní zkouškou a zároveň střední vzdělání s výučním listem. Jedná se o obory vzdělání s maturitní zkouškou kategorie L0 a k nim přiřazené doplňující obory vzdělání s výučním listem kategorie H. Ve školním roce 2023/2024 ve Zlínském kraji přijímalo žáky do těchto oborů 7 středních škol.

Ve školním roce 2023/2024 pokračovalo Pokusné ověřování stupňovitého propojení vybraných oborů vzdělání kategorie H, M, N ve skupině oborů vzdělání 53 – Zdravotnictví ve středních a vyšších odborných školách. Ve Zlínském kraji se do tohoto pokusného ověřování zapojily tyto příspěvkové organizace: Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín a Střední zdravotnická škola Kroměříž.

B5 – Cíl: Rozvoj partnerské spolupráce mezi vzdělávací sférou a světem práce

ZK dlouhodobě podporuje spolupráci středních škol, základních škol a firem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. K udržení kvality středního vzdělávání ve Zlínském kraji přispěla pokračující modernizace materiálně technického vybavení škol, projektové aktivity, stáže ve firmách, mezinárodní i regionální mobility (Erasmus+, Interreg), prezentace odborného vzdělávání na přehlídkách, úspěchy v odborných soutěžích. Pokračující spolupráce s firmami při zajišťování výuky odborného výcviku přímo na jejich pracovištích a při poskytování firemních motivačních stipendií rovněž přispěla k naplňování výše uvedeného cíle. Střední odborné učiliště Valašské Klobouky a Střední průmyslová škola Otrokovice se zapojily do pokračování projektu Tatra do škol, který vznikl z iniciativy akciové společnosti Tatra Trucks s cílem motivovat ke studiu technických oborů. Úspěšně se rozvíjely aktivity Experimentária při Střední průmyslové škole Otrokovice, aktivity Hi-Tech centra při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod, rovněž spolupráce základních a středních škol formou sdílení odborných učeben a dílen.

B6 – Cíl: Soulad vzdělávací nabídky vyšších odborných škol s potřebami zaměstnavatelské praxe

V rámci podpory praktického zaměření vyššího odborného vzdělávání, rozvoje spolupráce se zaměstnavateli a podpory zdravotnického vzdělávání se dařilo uplatňovat soulad vzdělávací nabídky vyšších odborných škol s potřebami zaměstnavatelské praxe. V souladu s dílčím opatřením Zlínský kraj podporoval rozvíjení spolupráce škol se zaměstnavateli ve všech oblastech vyššího odborného vzdělávání, zejména v oblasti praxe a budoucího uplatnění absolventů. V úzké spolupráci s lékaři a vedením Uherskohradištské nemocnice, a.s. byla zahájena výuka v nové vyšší odborné škole při Střední škole průmyslové, hotelové, zdravotnické a Vyšší odborné škole Uherské Hradiště v akreditovaném vzdělávacím programu Diplomovaná všeobecná sestra v kombinované formě vzdělání. V kontinuitě se strategií podpory zdravotnického vzdělávání v regionu a možností rozšíření vyššího odborného vzdělávání u zdravotnického personálu, proběhla ve školním roce 2023/2024 akreditace vzdělávacího programu VOŠ Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání ve Střední zdravotnické škole Kroměříž, ve které se zároveň realizovala příprava na zápis nové vyšší odborné školy do rejstříku škol a školských zařízení. Přípravu a otevření kombinované formy vzdělávání oboru Diplomovaná všeobecná sestra ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín významně podpořilo vedení krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně, které zaznamenalo zájem z řad praktických sester o tuto formu studia. Ve vyšších odborných školách tak došlo k nárůstu studentů 1. ročníků (o 63 studentů v kombinované formě vzdělávání, a také o 35 studentů v denní formě vzdělávání). Za přínosnou lze považovat také spolupráci vyšších odborných škol s vysokými školami formou společné akreditace nebo zřízením detašovaného pracoviště.

V návaznosti na opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických zřizovaných Zlínským krajem (Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín; Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín) již osmým rokem funguje systém prospěchových stipendií, jehož účelem je podporovat zdravotnické povolání a motivovat mladé lidi ke studiu denní formy vzdělávání zdravotnického oboru Diplomovaná všeobecná sestra. Stipendijní podpora je také již druhým rokem realizována v oboru Diplomovaná dětská sestra ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín. Při splnění stanovených podmínek tak mohli studentky/studenti získat stipendium z rozpočtu Zlínského kraje. Celková roční výše stipendia se při splnění základních podmínek řádného studia rovná výši povinné roční úplaty studentů za vzdělávání, která je stanovena vyhláškou č. 10/2005 Sb. Ke stávajícímu systému stipendijní podpory studentek/studentů denního studia oboru vyššího odborného vzdělávání Diplomovaná všeobecná sestra byly zařazeny dvě nově zapsané vyšší odborné školy v kraji.

C1 – Cíl: Zajištění optimálního vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Plnění tohoto cíle probíhá průběžně a podmínky pro úspěšné vzdělávání všech dětí a žáků jsou nadále nastavovány tak, aby speciální vzdělávací potřeby nepředstavovaly významnou překážku při dosahování maxima vzdělávacího potenciálu těchto dětí a žáků.

V průběhu sledovaného období byla v běžných školách nadále poskytována podpora vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpůrných opatření včetně působení asistentů pedagoga nebo dalších pedagogických pracovníků a také bylo financováno poskytování nezbytných kompenzačních pomůcek. Běžné školy a školská zařízení tak mohly optimálně naplňovat vzdělávací potřeby těchto dětí a žáků.

Dětem a žákům jejichž vzdělávací potřeby není možno naplnit prostřednictvím zařazení do běžných škol a školských zařízení se poskytuje vzdělávání ve třídách a školách zřízených podle § 16 odst. 9. Pedagogičtí pracovníci se zaměřují na zkvalitňování vzdělávacího procesu a průběžně získávají nové odborné a metodické poznatky prostřednictvím školení a kurzů zaměřených na metody vzdělávání přesně cílené na konkrétní druhy postižení.

Pokračuje se v cílené podpoře nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků v mateřských a základních školách za pomoci pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, kteří pomáhají stanovit obsah a způsob vzdělávání nadaných a posuzují jeho účinnost. Současně jsou školy vedeny k samostatnému posuzování a vytipování nadaných dětí a žáků a mají k dispozici metodickou podporu práce s takovými dětmi a žáky přispívající k rozvoji jejich nadání.

C2 – Cíl: Monitorování kvality počátečního vzdělávání

Zlínský kraj se zabývá sledováním kvality vzdělávání, a to prostřednictvím zjištění České školní inspekce a výstupních dat z CERMAT. Jsou sledována také zjištění a výstupy z mezinárodních šetření, zejména krajská data v národních zprávách.

Ve školním roce 2023/2024 zveřejnila Česká školní inspekce tři národní zprávy k výsledkům šetření PISA 2022. V prosinci 2023 zprávu k dovednostem patnáctiletých žáků v matematice, čtenářství, přírodních vědách, v červnu 2024 zprávu o výsledcích v tvůrčím myšlení žáků a zprávu o výsledcích ve finanční gramotnosti. V matematické gramotnosti se čeští žáci v porovnání s rokem 2018 zhoršili, ale v mezinárodním srovnání jsou nad průměrem. V přírodovědné a čtenářské gramotnosti dosáhli čeští žáci v mezinárodním srovnání nadprůměrného výsledku. V testu tvůrčího myšlení dosáhla Česká republika průměrného výsledku. Žáci byly v tvůrčím myšlení výrazně úspěšnější při řešení úloh, ve kterých měli předkládat kreativní návrhy s prvky originality, a naopak nejhůře si vedli při posuzování a vylepšování navrhovaných postupů. Výsledek ve finanční gramotnosti byl nadprůměrný v porovnání se čtrnácti zúčastněnými zeměmi. Testování se zúčastnili žáci 9. ročníků a ti ze Zlínského kraje se pohybují v rámci České republiky v průměru.

Ve školním roce 2023/2024 se uskutečnil pilotní sběr dat cyklu PISA 2025, do kterého se zapojilo 63 českých škol a přes 2 000 žáků. Hlavní oblastí tohoto cyklu je přírodovědná gramotnost, inovativní oblastí je učení v digitálním světě a Česká republika se zapojuje také do volitelné oblasti zaměřené na angličtinu jako cizí jazyk. Hlavní sběr dat bude realizován na jaře 2025.

Žáci 4. a 8. ročníku se zúčastnili mezinárodní srovnávací studie TIMSS 2023, která každé 4 roky zjišťuje úroveň znalostí a dovedností žáků v matematice a přírodních vědách. Čeští žáci obou ročníků dosáhli nadprůměrného výsledku v matematice i v přírodovědě.

Ve školním roce 2023/2024 se žáci 8. ročníků zúčastnili mezinárodního šetření ICILIS 2023, ve kterém se získávaly informace o dovednostech žáků v oblasti informatického myšlení, kde Česká republika patřila mezi 7 Evropských zemí dosahujících nadprůměrného výsledku. Dále se šetření zaměřovalo na počítačovou a informační gramotnost. Více než čtvrtina českých žáků v testu počítačové a informační gramotnosti nedosáhla na základní úroveň.

V rámci testování informatického myšlení se žáci 5. ročníků Zlínského kraje umístili na desátém místě a žáci 9. ročníků na místě čtvrtém.

Česká školní inspekce ve školním roce 2023/2024 realizovala hlavní sběr dat cyklu TALIS 2024, do kterého v březnu a dubnu 2024 bylo zapojeno přes 360 škol a 7 000 učitelů. Zveřejnění zjištění je plánováno na říjen 2025. TALIS mapuje názory, postoje a zkušenosti učitelů a ředitelů.

Pravidelně jsou monitorovány také výsledky jednotných přijímacích zkoušek a výsledky společné části maturitních zkoušek, v obojím se Zlínský kraj v rámci celorepublikového srovnání pravidelně pohybuje mezi nejlepšími kraji.

C3 – Cíl: Rozvoj školských poradenských služeb

Ve sledovaném období školská poradenská zařízení ve Zlínském kraji pracovala s novým systémem přidělování podpůrných opatření s danou normovanou finanční náročností jednotlivým klientům.

S ohledem na narůstající počet žáků s poruchami chování se pedagogicko-psychologická poradna zabývala řešením této situace nejen prostřednictvím přidělování podpůrných opatření, ale i metodickou podporou pedagogických pracovníků a jejich cíleného vzdělávání v této oblasti. Vzhledem k většímu objemu finančních prostředků se mohla více zaměřit na individuální přístup k vyhodnocení potřebnosti přiznaných podpůrných opatření a zabezpečení potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pokračovala také v modernizaci a aktualizaci svých diagnostických nástrojů prostřednictvím Rozvojového programu MŠMT Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji.

Ve sledovaném období se pedagogicko-psychologická poradna zapojila do projektu J. A. Komenský – Institucionalizace podpůrných pedagogických pozic (školní psycholog, školní speciální pedagog), u kterého bylo cílem zpřístupnit využívání služeb těchto pedagogických pozic co nejširšímu spektru žáků, kteří vykonávají povinnou školní docházku.

V rámci projektu IKAP vzniklo Centrum kariérového poradenství, které ve své činnosti systematicky rozvíjí kompetence školních kariérových poradců, ať již prostřednictvím akreditovaného vzdělávacího programu, přípravných kurzů pro složení zkoušky Národní soustavy kvalifikací nebo poskytováním individuálních konzultací z oblasti kariérového poradenství či prevence předčasných odchodů ze vzdělávání. Svým působením zkvalitňuje a zpřístupňuje kariérové poradenství i v metodické podpoře pedagogům s akcentem na zkvalitňování poradenství žákům, včetně těch, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem nebo předčasným odchodem ze vzdělávání.

D1 – Cíl: Optimální stabilizace a zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání v kraji

V minulých letech bylo nutné stabilizovat a eliminovat extenzivní vývoj sítě základního uměleckého vzdělávání. Za sledované období tzn. školní rok 2023/2024 lze konstatovat, že počet základních uměleckých škol a jejich kapacity jsou stabilizované. Nejvyšší povolené počty žáků v základních uměleckých školách ve Zlínském kraji jsou od roku 2018 zachovány a nejsou měněny. Ve školním roce 2023/2024 byla celková kapacita základních uměleckých škol naplněna z 96,47 %. Díky husté síti míst, kde je základní umělecké vzdělávání poskytováno – ve školním roce 2023/2024 to bylo 219 míst – bylo základní umělecké vzdělávání velmi dobře dostupné ve všech regionech kraje. Proto byly zohledňovány jen organizační změny, které vedly ke zkvalitnění výuky, v opačném případě by totiž měly negativní dopad na zabezpečení stávající výuky v požadované kvalitě. Změny jsou prováděny vždy při zachování stávající kapacity.

Dalším z opatření, jak dosáhnout stanoveného cíle, je podpora systematické a intenzivní práce s talentovanými žáky a vzájemné spolupráce škol při realizaci společných projektů. Veřejné ZUŠ, jejichž zřizovatelem jsou Zlínský kraj a obce, tvoří spolek ZUŠKA? ZUŠKA! a společně připravují a realizují řadu projektů v rámci celého Zlínského kraje. V květnu 2024 se uskutečnil třetí ročník unikátního orchestrálního projektu Malí velcí filharmonici, ve kterém se členové orchestru Filharmonie Bohuslava Martinů stali mentory a nejtalentovanější žáci 23 ZUŠ zřizovaných krajem a obcemi si vyzkoušeli profesi hudebníků. Zlínský kraj pravidelně spolupracuje se ZUŠ např. v rámci Dne Zlínského kraje nebo při realizaci Novoročního benefičního koncertu s Filharmonií Bohuslava Martinů a dalších akcí Zlínského kraje.

V roce 2023/2024 probíhala příprava revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké školy, který je základním kamenem pro zajištění kvality a směřování základního uměleckého vzdělávání v České republice.

S ohledem na charakter vzdělávání poskytovaného základními uměleckými školami se bude i nadále pokračovat v intenzivní práci s talenty.

D2 – Cíl: Optimální síť a úroveň vzdělávání školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání umožňuje účastníkům seberealizaci a uspokojování vzdělávacích potřeb nad rámec školní výuky, doplňuje a podporuje vzdělávání ve školách a navazuje na něj. Nabídka aktivit pružně reaguje na společenskou poptávku v souvislosti s novými trendy v návaznosti na školní vzdělávací programy školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

Hustá síť školských zařízení pro zájmové vzdělávání umožňuje velmi dobrou dostupnost k zájmovému vzdělávání ve všech regionech kraje. Od roku 2018 pracuje v kraji 26 středisek volného času, není nutné tuto síť středisek rozšiřovat. V některých obcích nahrazuje činnost střediska např. i školní klub, který v místě působí a je tak schopen zabezpečit v dostatečné míře zájmové vzdělávání, popř. i opačně. Téměř všechny právnické osoby v kraji, které poskytují základní vzdělávání, vykonávají také činnost školní družiny anebo činnost školního klubu. V případě některých obcí, ve kterých nejsou zřízeny základní školy, jsou zřízeny školní družiny při školách mateřských. Změny kapacit, jak školních klubů, tak i školních družin, u kterých bylo nutné zajistit dostatečné kapacity s ohledem na vzdělávací a výchovné cíle, byly posuzovány v souladu s kritérii stanovenými v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje i České republiky, nebyla překročena horní hranice maximálního celkového navýšení kapacit školních družin pro Zlínský kraj.

S ohledem na charakter zájmového vzdělávání se bude i nadále pokračovat v podpoře vzdělávání pracovníků zařízení pro zájmové vzdělávání.

D3 – Cíl: Rozvoj služeb preventivně výchovné péče a zkvalitňování péče o ohrožené děti

V průběhu posledních let zaznamenávají školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nárůst počtu dětí s náročným chováním, tj. chováním, které se výrazně odlišuje od očekávaného chování pro danou

věkovou skupinu a ovlivňuje významným způsobem vzdělávání dítěte a vztahy ve školském zařízení. Z tohoto důvodu je nutné zaměřit pozornost zejména na oblast preventivně výchovné péče a reflektovat tuto skutečnost při nastavování preventivních opatření s cílem zamezit rozvoji rizikového chování dětí.

V souvislosti s výše uvedeným ZK usiluje o rozšíření služeb v oblasti preventivně výchovné péče. V rámci projektu „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“ byl zpracován plán transformace Dětského domova Liptál, na jehož základě byla snížena kapacita uvedeného zařízení na polovinu. Dalším plánovaným krokem bylo rozšíření předmětu činnosti o činnost střediska výchovné péče (SVP), jehož činnost by v dané oblasti (Vsetín a okolí) měla posílit kapacitně poddimenzovanou preventivně výchovnou péči. Tento krok dosud realizován nebyl, neboť se prozatím nepodařilo nalézt vhodné prostory a problémem zůstává i model financování SVP.

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že daný cíl byl splněn pouze částečně.

Kvalita poskytované péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči se řídí Metodickým pokynem MŠMT, kterým jsou stanoveny standardy kvality péče a jehož smyslem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních. Naplňování a dodržování těchto standardů je ve školských zařízeních průběžně sledováno zejména prostřednictvím vyhodnocování výsledků inspekční činnosti ČŠI.

D4 – Cíl: Podpora a rozvoj dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji

Ve školách a stávajících centrech vzdělávání na území Zlínského kraje se realizovaly vzdělávací programy směřem k dospělé veřejnosti. Školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Školy nadále pokračovaly v tvorbě, revizi a inovacích obsahu vzdělávacích programů profesního vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli.

Zlínský kraj jako zřizovatel škol podporuje jejich zapojení do Národní soustavy kvalifikací. Celkem 15 škol zřizovaných Zlínským krajem bylo k srpnu 2024 autorizovanými osobami pro 50 profesních kvalifikací dle Národní soustavy kvalifikací. Školy se tak snaží využívat nejen stávající kapacity pro realizaci dalšího vzdělávání, ale i získat nástroj prevence či řešení předčasných odchodů z počátečního vzdělávání a přispívají tím k větší prostupnosti vzdělávacího systému.

D5 – Cíl: Rozvíjet pedagožky a pedagogy včetně vedení škol v souladu s moderními trendy ve vzdělávání

K rozvoji nových trendů ve vzdělávání dlouhodobě přispívá platforma Sborovna realizována v projektu IKAP II, což je místo pro výměnu zkušeností dobré praxe, kde mají pedagogové v různých sekcích možnost sdílet své přístupy a moderní didaktické výukové metody.

Ve spolupráci s Technologickým inovačním centrem v projektu IKAP II vznikla nová metodika Zážitkového kurzu kreativity a podnikavosti pro SŠ včetně podpůrných materiálů, která je pomůckou pro pedagogy, kteří budou mít zájem rozvíjet podnikavost, kreativitu a iniciativu na školách.

V přípravě projektu Implementace Dlouhodobého záměru Zlínského kraje zůstávají akcentována témata práce s nadanými, rozvoj potenciálu každého žáka, sdílení dobré praxe, kariérové poradenství a well-being, které budou nadále podporovat moderní výukové trendy ve vzdělávání.

E1 – Cíl: Spolupráce s organizacemi, zaměstnavateli a dalšími partnery v zájmu zvýšení uplatnitelnosti absolventů škol

Zlínský kraj je zapojen do regionálních platforem, které mapují stav a navrhuje opatření podporující vazbu mezi vzděláváním a trhem práce, jde např. o Krajskou ekonomickou radu Východní Moravy, Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje, Observatoř trhu práce a další.

Kraj podporuje účast žáků v rámci praktického vyučování na pracovištích firem. Spolupráce firem a škol v této oblasti je velmi vysoká, což odráží zájem škol, žáků i zaměstnavatelů.

Ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou byl realizován v projektu IKAP II Veletrh práce a vzdělávání s přehlídkou středních škol a zaměstnavatelů. Uskutečnily se celkem dva Veletrhy práce a vzdělávání, které navštívilo více jak 4 000 účastníků.

Další aktivitou, kterou realizovala Krajská hospodářská komora v projektu IKAP II, byly Technické jarmarky, které představují žákům reálné moderní pracovní prostředí a možnost pracovního uplatnění v regionu vč. možnosti stáží a podpory při studiu a byly určeny pro žáky ZŠ, zástupce zaměstnavatelů, pedagogů, kariérových a výchovných poradců i zástupce středních odborných škol.

E2 – Cíl: Podpora polytechnického vzdělávání v MŠ, ZŠ a SŠ

Po ukončení projektu IKAP II, v němž se uskutečňovala podpora polytechnického vzdělávání se zahájila příprava nových aktivit, které by měly být realizovány od roku 2025 v rámci projektu IDZ. Aktivita budou rozšířeny na podporu kariérového poradenství na školách v návaznosti na trh práce:

- Akce pro žáky ZŠ přímo na středních školách formou výukových dnů, projektových dnů a s nabídkou volnočasových aktivit,
- akce pro žáky ZŠ – Exkurze a Technické jarmarky ve firmách,
- akce pro žáky SŠ – Inspirace středoškolákům, Girls days,
- akce pro pedagogické pracovníky – Webináře o možnostech pracovního uplatnění v regionu,
- osvětové akce – Konference ke kariérovému poradenství, Veletrhy vzdělávání.

E3 – Cíl: Rozvoj kariérového poradenství ve školách ve Zlínském kraji

Byly realizovány vzdělávací akce na podporu rozvoje kariérového poradenství ve školách. Účastníkům byly prezentovány i výsledky šetření profesní orientace žáků nejvyšších ročníků základních škol a žáků posledních ročníků středních škol na území Zlínského kraje z předchozího školního roku a metodická podpora Centra kariérového poradenství, kterou školy mohou využívat nepřetržitě.

K prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání se uskutečnily setkání Platformy Sborovna – sekce Kariérové poradenství, kde pedagogové škol sdíleli své zkušenosti s využívanými nástroji v prevenci předčasných odchodů, nástroje QuoVadis?2022 nebo Metodiky Safe Arrival. Tato opatření k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání byla do škol implementována v rámci projektu IKAP II.

E4 – Cíl: Rozvoj mezinárodní spolupráce ve školství a vzdělávání na území ZK

Zlínský kraj podporoval školy a školská zařízení v realizaci projektů mezinárodní spolupráce. Za tímto účelem zajišťoval zejména pravidelný přenos aktuálních informací o programech a možnostech mezinárodní spolupráce směrem ke školám a školským zařízením.

Nejvíce využívaný je program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání. V České republice je administrován Domem zahraniční spolupráce, který má od 1. 4. 2022 zastoupení také ve Zlínském kraji. Podrobné informace o mezinárodní spolupráci v rámci programu Erasmus+ jsou uveřejněny ve výroční zprávě Domu zahraniční spolupráce (www.dzs.cz).

Aktivity škol a školských zařízení v oblasti mezinárodní spolupráce byly součástí pravidelného hodnocení ředitelů/ředitelek škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Zapojeným školám do mezinárodních aktivit přispěla mezinárodní spolupráce zejména k:

- Rozvoji jazykových dovedností,
- získání mezinárodních zkušeností,
- zlepšení zaměstnatelnosti studentů,

- profesní rozvoj učitelů,
- modernizaci výuky,
- posílení prestiže školy,
- možnosti financování projektů,
- podpoře mezikulturního porozumění,
- navázání mezinárodních partnerství,
- zvýšení motivace studentů.

F1 – Cíl: Zavádění digitální technologie do výuky

Zlínský kraj realizuje smlouvu na hromadné licence operačního systému Windows a nástroje Microsoft 365 pro školy a školská zařízení zřizované Zlínským krajem, prostřednictvím nichž je mohou využívat všichni pedagogičtí pracovníci, žáci a studenti, a to nejen na školních počítačích, ale také na domácích zařízeních.

V projektu IKAP II bylo vytvořeno a ověřeno 840 digitálních vyučovacích hodin pro 16 předmětů, tyto digitální materiály jsou využitelné pro základní a střední školy a přispívají tak k zavádění digitálních technologií do širšího spektra vyučovaných předmětů.

F2 – Cíl: Rozvoj komunikační dovednosti v cizím jazyce

V oblasti mobilit byl v rámci Zlínského kraje nejvíce využíván program Erasmus+, konkrétně pak mobility žáků v odborném vzdělávání a přípravě. Nejvíce se stáží účastnili žáci studující technické a stavební obory, obchod a administrativu, zdravotnictví a sociální péči. V průběhu sledovaného období se počet škol zapojených do programu Erasmus+ postupně navyšoval, na konci bylo zapojeno přibližně 75 % středních škol v kraji.

Další možnou formou mezinárodní spolupráce jsou potom školní partnerství, kdy naše školy v rámci spolupráce se zahraniční školou řešily konkrétní společné téma, vyměňovaly si zkušenosti nebo organizovaly aktivity na lokální i mezinárodní úrovni.

Rozvoj komunikačních dovedností v cizím jazyce výrazně podporuje také výuka vybraných předmětů v cizím jazyce. Ve školním roce 2023/2024 měly tuto možnost v rejstříku zapsanu 3 střední školy ve Zlínském kraji. Ve všech případech byl možným vyučovacím jazykem jazyk anglický, dále pak bylo možné se setkat s francouzštinou.

F3 – Cíl: Rozvoj znalostí a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

V rámci Zlínského kraje působí více než šest stovek škol a školských zařízení. Asi jedna třetina z nich je aktivní v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Školy a školské zařízení s dlouhodobým zájmem o oblast EVVO často působí v programech M.R.K.E.V a Mrkvička. Sdílení příkladů dobré praxe a další cenné zkušenosti podporující myšlenky vzdělávání k udržitelnému rozvoji žáků a studentů jsou prezentovány na stěžejních akcích celokrajského významu. Mezi tyto akce můžeme zařadit například Krajskou konferenci EVVO včetně slavnostního vyhlášení Ceny za přínos k EVVO za dané období. Dále tradiční Den Zlínského kraje, který se uskutečnil 23. 9. 2023, a na kterém byly mimo jiné prezentovány organizace, které působí v oblasti EVVO včetně jejich zaměření a některých aktivit.

Informační pokrytí oblasti EVVO na území ZK zajišťuje například pravidelná elektronická rozesílka nebo webové stránky Lísky, z.s., což je zastřešující subjekt sdružující zainteresované organizace na území kraje.

Zlínský kraj dále podpořil tuto oblast prostřednictvím rozvojového programu RP04 – Podpora ekologických aktivit v kraji. Tento program administruje odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s odborem školství, mládeže a sportu. Díky alokaci 1 200 000 Kč bylo podpořeno hned několik slibných projektů.

G1 – Cíl: Koordinace a podpora funkčního systému primární prevence na území Zlínského kraje

Koordinací a podporou primární prevence rizikového chování (PPRCH) se ve Zlínském kraji v samostatné působnosti zabýval Odbor školství, mládeže a sportu, Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů krajského úřadu, kde tuto funkci zabezpečovala krajská školská koordinátorka prevence (KŠKP). V oblasti prevence rizikového chování se jednalo zejména o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podporu vytváření struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě o podporu vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek, nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. K zásadním dokumentům pro oblast primární prevence rizikového chování v kraji patřil především Krajský plán primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2019-2027. Krajský plán byl zpracováván na základě Metodického doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních při respektování regionálních potřeb. Vycházel z Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027. V rámci krajské strategie probíhala vertikální i horizontální koordinace činností krajské školské koordinátorky především s krajským protidrogovým koordinátorem, krajským koordinátorem prevence kriminality, dále s krajským koordinátorem romských poradců zařazenými na odboru Kanceláře hejtmána a dalšími subjekty. Na úrovni obcí byli metodicky podporováni ředitelé škol a školských zařízení, školní metodici prevence ve všech typech škol a metodici prevence působící v Krajské pedagogicko-psychologické poradně Zlín, která je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Krajská koordinátorka také úzce spolupracovala s odbornými pracovníky pro oblast primární prevence MŠMT ČR, Klinikou adiktologie, 1. LF UK a VFN v Praze a s Odbornou společností pro prevenci rizikového chování, z.s. (OSPRCH z.s.).

G2 – Cíl: Podpora přímé práce s primární cílovou skupinou

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů a aktivit zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na PPRCH byly poskytovány školám, školským zařízením a nestátním neziskovým organizacím (NNO) ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT ČR. Pro oblast specifické prevence rizikového chování byl v rámci dotačního řízení kraje vyčleněn celkem 1 mil. Kč pro školy a školská zařízení jiných zřizovatelů a 800 tis. Kč pro NNO. Podáno bylo celkem 36 projektových žádostí od škol a školských zařízení, 9 projektů ze strany NNO. Přičemž schváleno k podpoře bylo 17 projektů ze strany škol a školských zařízení a 9 projektů ze strany NNO. Nově bylo školám a školským zařízením zřizovaným ZK umožněno čerpat účelový příspěvek do provozu na prevenci rizikových typů chování. Této možnosti využilo celkem 45 škol a školských zařízení se schválenou částkou necelých 1,9 mil. Kč. Zlínský kraj se nově zapojil do Výzvy MŠMT pro podání žádosti o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2024. K podání krajské projektové žádosti byla Radou ZK pověřena KPPP a ZDVPP Zlín a odborným garantem ustanovena krajská školská koordinátorka prevence. Krajský projekt s názvem „Zvyšování kompetencí metodiků prevence v oblasti duševního zdraví dětí a dospívajících“ byl zaměřen na úvod do krizové intervence, podporu wellbeingu a digitálního wellbeingu. Projekt byl ze strany MŠMT podpořen částkou 330 tis. Kč. V rámci krajského projektu byla uspořádána XVI. Krajská konference k PPRCH pro ZŠ a SŠ a kazuistické semináře k uvedenému tématu. XVI. Ročník krajské konference k PPRCH pro ZŠ a SŠ se uskutečnil v listopadu na téma „Problematika duševního zdraví v prostředí školy“. Hlavními lektory byli doc. PhDr. René Szotkowski, PhD., kpt. Mgr. Marek Hajžman, Mgr. Bc. Marek Mikláš, MBA., Mgr. Iva Burešová a Pavel Juran. Současně v listopadu proběhl X. Ročník krajské konference k PPRCH pro mateřské školy, kterou realizoval odbor školství, mládeže a sportu. Ústředním tématem konference byla přednáška PhDr. Jana Svobody „Deskripce vztahů dítěte k rodičům a možnosti korekce“, dále přednáška Martina Kožíška „Digitální stopy: Jak chránit nejmladší před riziky internetu?“, dále byla představena „Podpora zdraví na Krajské hygienické stanici Zlínského kraje“ a preventivní programy společnosti Dobronauti s.r.o. V návaznosti na tragickou událost z konce roku 2023 na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze byly

ze strany odboru školství, mládeže a sportu uspořádány odborné semináře k tématu osvěty a informovanosti o ochraně měkkých cílů – „Ozbrojený útočník ve školském zařízení“. Semináře vznikly ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje a byly určeny pro školy a školská zařízení zřizované Zlínským krajem. Tradiční Ocenění školních metodiků prevence za jejich kvalitní a přínosnou práci v oblasti prevence bylo zrušeno. Nominovat školní metodiky prevence za jejich přínos v oblasti prevence bylo možné v rámci Ocenění pracovníků ve školství Zlínského kraje. Ve dnech 24.-25. 6. 2023 se ve Štamberku uskutečnilo setkání moravské sekce prevence. Jednalo se o setkání okresních metodiků prevence a krajských koordinátorů prevence moravských krajů, které tentokrát připravili a realizovali zástupci Moravskoslezského kraje. Tradičně se uskutečnily 4 metodické schůzky s okresními metodiky prevence, na kterých byly ze strany KŠKP poskytnuty aktuální informace k dotacím ZK v oblasti školství, informace z MŠMT (dotace, SEPA, legislativa, metodické pokyny/doporučení, aktuality), informace k ocenění ŠMP, k tvorbě a hodnocení preventivních programů škol, informace ke vzdělávání a krajským konferencím a seminářům, k mapování rizikových typů chování, k připravovaným akcím aj. Ze strany OMP byly poskytnuty aktuální informace k jejich činnosti.

G3 – Cíl: Mapování a evaluace výskytu rizikového chování na území ZK

Základní strategii v oblasti PPRCH dětí a mládeže představovaly preventivní programy škol a školských zařízení Zlínského kraje a následná evaluace. Jejich tvorba byla založena na analýze aktuální situace rizikového chování dětí a mládeže, identifikovaných problémech, potřebách a prioritách.

Mapování výskytu rizikového chování u dětí a mládeže ZK za školní rok 2023/2024 probíhalo na základě vyhodnocení údajů uvedených v celorepublikovém elektronickém Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Pro školní rok 2023/2024 ze získaných dat vyplynulo, že hlavními problémy škol Zlínského kraje v oblasti projevů rizikového chování u dětí a mládeže byly: špatné vztahy mezi žáky 21,9 %; užívání tabáku 17,6 %; užívání alkoholu 8,7 %; závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) 6,8 % a další (viz Graf P1 v Příloze). Výchozí bodem efektivní primární prevence byla proto systematičnost, kontinuita a komplexnost preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa. Zveřejňování informací k primární prevenci rizikového chování, koncepčních, odborných a metodických materiálů probíhalo prostřednictvím webových stránek kraje, portálu ZKOLA, IPREV a v časopise Prevence.

H1 – Cíl: Zlepšení kvality profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení

Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla ve školním roce 2023/2024 zabezpečena zejména prostřednictvím zařízení pro DVPP, a to jak v rámci kmenové činnosti, tak projektové (např. IPs Kurikulum).

V závěru projektu IKAP II byla realizována setkání v aktivitě Sborovna, kde se pedagogičtí pracovníci setkávali podle role pedagogického pracovníka ve škole (např. sekce kariérových poradců, asistentů pedagoga, či v sekci pro zástupce ředitele).

Začala příprava a komunikace se školskými poradenskými zařízeními na plánu podpory v rámci projektu IDZ.

ZÁVĚR

Zpracovatelem Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2023/2024 je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje s podporou externího spolupracovníka. Při zpracování dokumentu autorský tým využil především oficiální statistická data zjišťovaná při sběru dat v daném školním roce a dále údaje, které má k dispozici z vlastní činnosti. Obsah jednotlivých kapitol s popisem stavu vybraných segmentů vzdělávací soustavy a hodnocení naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje jsou podkladem pro další směřování vývoje vzdělávací soustavy v regionu.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2023/2024 je zveřejněna na webu Zlínského kraje www.zlinskykraj.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

III. PŘÍLOHY

Tabulka P 1: Počty tříd a žáků ZŠ jednotlivých typů zřizovatelů a změna oproti předešlému školnímu roku

Zřizovatel			Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Obec	Třídy	Počet	2 542	339	309	305	291	287	1 531	241	262	252	256	1 011
		Změna	-23	21	1	6	-4	9	33	-27	4	-9	-10	-42
	Žáci	Počet	48 975	5 871	5 653	5 432	5 373	5 445	27 774	4 950	5 430	5 437	5 384	21 201
		Změna	-529	200	238	51	-89	125	525	-495	-110	-93	-239	-937
Církev	Třídy	Počet	35	4	5	4	3	4	20	4	4	4	3	15
		Změna	-1	-1	1	1	-1	0	0	0	-1	1	-1	-1
	Žáci	Počet	646	57	76	69	58	77	337	73	80	90	66	309
		Změna	-18	-20	8	11	-13	4	-10	-3	-16	22	-11	-8
Soukromník	Třídy	Počet	103	12	14	11	10	11	58	14	12	12	7	45
		Změna	13	-1	2	2	0	1	4	2	1	5	1	9
	Žáci	Počet	1 117	158	164	145	117	128	712	123	97	106	79	405
		Změna	128	5	16	24	-2	6	49	34	-3	29	19	79

Tabulka P 2: Počet individuálně integrovaných dětí a žáků v běžných MŠ, ZŠ a SŠ ve školním roce 2023/2024

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	34	4	11	101	29	24	89	30	322
ZŠ	180	49	19	360	103	83	4 631	144	5 569
SŠ	32	21	14	24	33	10	1 142	89	1 365
Celkem	246	74	44	485	165	117	4 969	263	7 256

Tabulka P 3: Přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií stravníků a druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2023/2024 k 31. 10. 2023 (bez náhradního stravování)

Kategorie stravníků	Počet stravníků
Mateřské školy	19 980
Přípravný stupeň, přípravné třídy	241
1. stupeň základních škol	28 095
2. stupeň základních škol	20 328
Nižší stupeň 6–8letých gymnázií	1 502
Střední školy vč. konzervatoří	18 066
Vyšší odborné školy	209
Školská zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy	30
Děti, žáci, studenti – celkem	88 451
Ostatní pravidelně stravování – dospělí	27 267
Pravidelně stravování – celkem	115 718

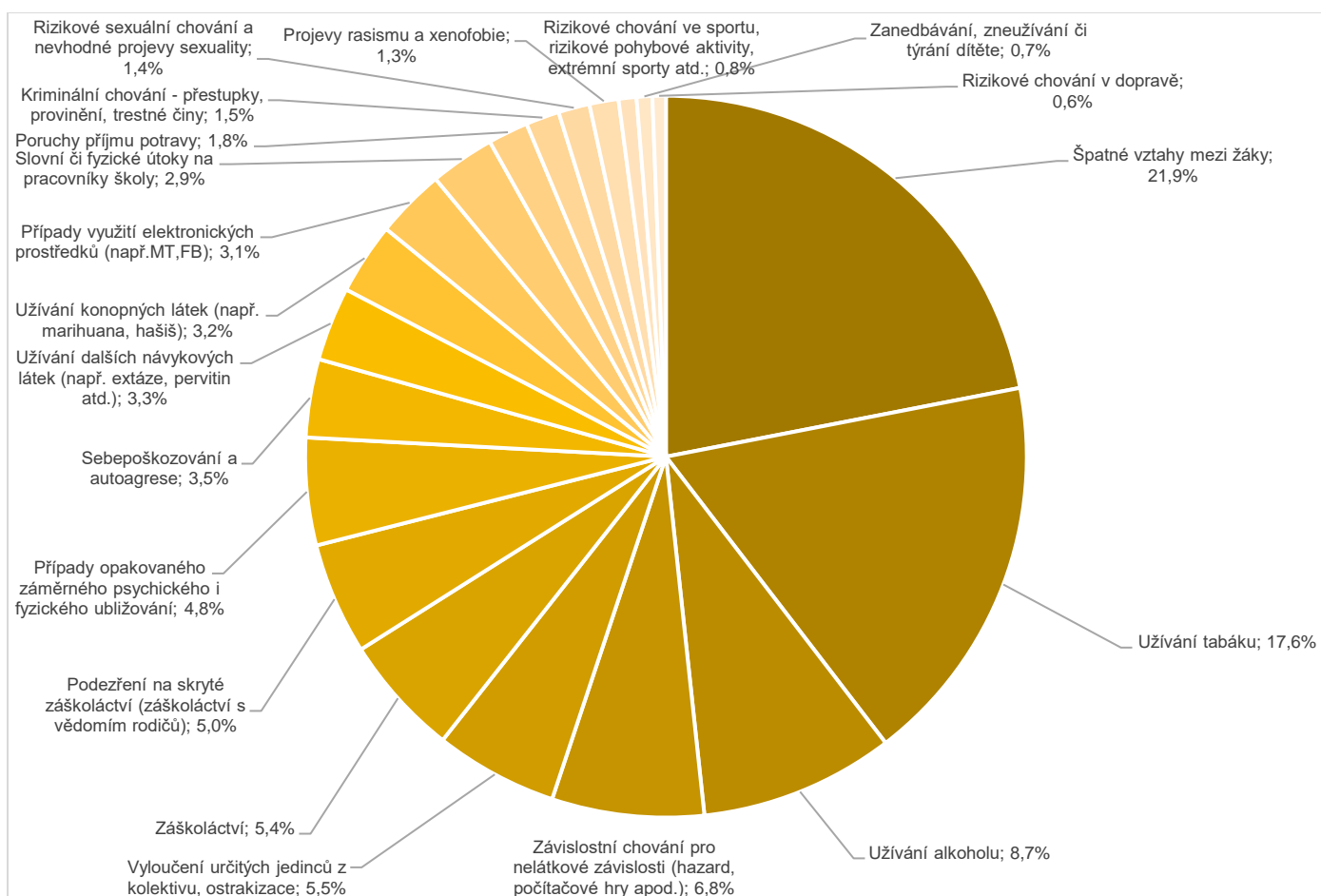
Tabulka P 4: Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2023/2024 k 31. 10. 2023 (bez náhradního stravování)

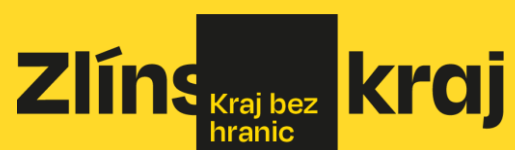
Zařízení	Počet
Školní jídelna – výdejna – strava dovážena ze zařízení zapsaného do rejstříku	129
Školní jídelna	402
Vyvařovna	0
Školní jídelna – výdejna – strava dovážena ze zařízení nezapsaného do rejstříku	12
Zařízení školního stravování – celkem	543

Tabulka P 5: Přehled samostatných školních jídelen ve školním roce 2023/2024 (zřizovaných k datu 1. 9. 2023)

Zřizovány obcemi	
Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p.o.	Břest 61
Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p.o.	Chropyně, Ječmínkova 270
Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58
Zřizovány soukromým subjektem	
Fair Play Zlín – zařízení školního stravování s.r.o.	Zlín-Velíková, Sýkorka 234

Graf P 1: Mapování výskytu rizikového chování u dětí a mládeže ve Zlínském kraji za školní rok 2023/2024

Krajský úřad Zlínského kraje
Březen 2025